

مرکز مطالعاتی و

ISC

ماهنامه خبری تحقیقاتی

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICeST)
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

Sep. 2020 | شماره ۵۷ | شهریور ۱۳۹۹ | ۱۴۴۲

پایگاه دانشگاه‌های ایران در نظام های معتبر رتبه‌بندی بین‌المللی (قسمت دوم)

توسعه فعالیت‌های پایگاه استنادی علوم جهان ISC به کشورهای جنوب شرق آسیا / تصویب کلی برنامه های پایگاه در جهت گیفی‌سازی نشریات نمایه شده در این پایگاه / رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و مرکز پژوهشی کشور با شاخص‌های جدید

بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی

شرکت نماینده ISC و مرکز منطقه‌ای در نشست مشورتی پتانسیل همکاری‌های علمی ایران - مجارستان

ثبت همایش‌های در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

پایگاه علمی جمهوری اسلامی
ایران در سطح بین‌المللی (تاریخ
انتشار: ۱۵ شهریور ۱۳۹۹)

▶ Malaysia Higher Education

ماهنامه خبری تحلیلی

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری
پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

R I C E S T & I S C

| شماره ۵۷ | شهریور ۱۳۹۹ | ۱۴۴۲ محرم |

مدیر مسئول: دکتر محمد جواد دهقانی

سردبیر: محمد خانی

طرح جلد و صفحه آراء: کریم فلاح

ویراستار: محبوبه کامیاب کلانتری

همکاران این شماره: دکتر منصوره صراطی، خانم‌ها زهرا

چوبانی و زهرا حقیقی

شماره‌گان: ۱۰۰۰ نسخه - لیتوگرافی و چاپ: پردیس

نشانی: شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

تلفن: ۰۷۱-۳۶۴۶۸۴۲۱

پست الکترونیک: oisc@ricest.ac.ir

وب سایت: https://RICeST.ac.ir | https://isc.gov.ir

ایнстاگرام:

RICeST_Official_page | isc_Official_page

آرشیو ماهنامه خبری تحلیلی مرکز منطقه‌ای و ISC به

آدرس زیر قابل دانلود است.

<https://ricest.ac.ir/journal>

علم به تنهایی کافی نیست.
علوم باید به فناوری وصل شوند
و فناوری به صنعت و صنعت
به تولید کشور؛ علمی که به
فناوری و تولید وصل نشود
فایده‌ای ندارد و نافع نیست.

فهرست مطالب

جایگاه دانشگاه‌های ایران در نظام‌های معتبر رتبه‌بندی بین‌المللی
(قسمت دوم)

۱

توسعه فعالیت‌های پایگاه استنادی علوم جهان ISC به
کشورهای جنوب شرق آسیا / تصویب کلی برنامه‌های پایگاه در
جهت کیفی‌سازی نشریات نمایه شده در این پایگاه / رتبه‌بندی
ملی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور با شاخص‌های جدید

۱۴

بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و
صنعت برای توسعه ملی

۱۹

شرکت نماینده ISC و مرکز منطقه‌ای در نشست مشورتی پتابسیل
همکاری‌های علمی ایران - مجارستان

۲۵

ثبت همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

۲۷

جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی (تاریخ
انتشار: ۱۵ شهریور ۱۳۹۹)

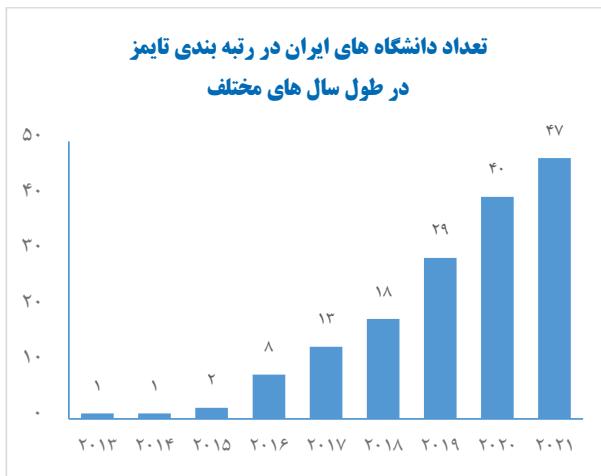
۲۸

مسجد جامع عتیق شیراز: این مسجد اولین هسته مذهبی در شهر شیراز است. بر اساس اسناد تاریخی، ساخت این مسجد بین سال‌های ۲۶۵ و ۲۸۷ هجری قمری به دوران صفویه باز می‌گردد. این مسجد دارای ۷ ورودی و در ضلع جنوب شرقی شاهجهانی می‌باشد و در سال ۱۳۱۰ وارد لیست آثار ملی شد. هنر خطاطی استفاده شده در کتیبه سنگی آن حاوی جملاتی در شان قرآن مجید است.

چایگاه دانشگاه‌های ایران در نظام‌های معتبر رتبه‌بندی بین‌المللی

(قسمت دوم)

حکیم سبزواری، لرستان، رازی کرمانشاه، تربیت معلم شهید رجائی و سیستان و بلوچستان که در سال گذشته در این رتبه‌بندی حضور نداشته‌اند، حضور یافته و دانشگاه‌های زنجان و بین‌المللی امام خمینی که سال گذشته در این رتبه‌بندی حضور داشته‌اند، امسال نتوانسته‌اند حضور داشته باشند.

بر این اساس، در رتبه‌بندی تایمز سال ۲۰۲۱، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، با قرار گرفتن در بازه رتبه‌ای ۳۵۱-۳۵۱ رتبه‌اول دانشگاه‌های ایران را به دست آورده و بهترین رتبه‌ایران را نسبت به سال گذشته یک بازه ارتقا داده است.

دانشگاه‌های صنعتی نوشیروانی و صنعتی شریف به ترتیب با قرار گرفتن در بازه‌های رتبه‌ای ۴۰۰-۳۵۱ و ۴۵۰-۴۰۱ به عنوان دانشگاه‌های دوم و سوم ایران در این رتبه‌بندی معرفی شده‌اند. لازم به ذکر است که دانشگاه‌هایی که رتبه‌بندی آنها در بازه یکسان هستند همگی هم رتبه‌بوده و ترتیب اسامی ذکر شده در این گزارش مطابق با سامانه رتبه‌بندی تایمز و بر اساس حروف الفبا (به لاتین) است.

در رتبه‌بندی تایمز در سال ۲۰۲۱ در مقایسه با سال ۲۰۲۰ همزمان با افزایش تعداد دانشگاه‌های کشور، ارتقای چایگاه ۱۰۰ پله‌ای برخی دانشگاه‌های کشور از جمله صنعتی شریف، علوم پزشکی ایران، علم و صنعت ایران، تهران، کردستان و شهید بهشتی بوده است.

رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱

<https://www.timeshighereducation.com>

رتبه‌اول ایران از نظر تعداد دانشگاه‌ها در منطقه و کشورهای اسلامی

رتبه‌بندی تایمز یکی از مشهورترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌ها است که اولین بار در سال ۲۰۰۴ با همکاری تایمز و کیو اس تحت عنوان رتبه‌بندی "تایمز- کیو اس" و از سال ۲۰۱۰ به بعد با همکاری موسسه تامسون رویترز منتشر شد.

در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۶، این چایگاه جهت تامین اطلاعات مورد نیاز، همکاری خود را با تامسون رویترز قطع و با پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس آغاز به همکاری کرد. تغییر منبع اطلاعاتی مورد استفاده چایگاه رتبه‌بندی تایمز از ISI به SCOPUS بر نحوه حضور دانشگاه‌ها و رتبه‌آنها تاثیرگذار بود. پایگاه رتبه‌بندی تایمز جهت ارزیابی دانشگاه‌ها قسمتی از اطلاعات مورد نیاز خود را از دانشگاه‌ها، قسمتی دیگر را از نظرسنجی‌ها و اطلاعات پژوهشی و استنادات را از پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس تهیه می‌کند.

در چایگاه رتبه‌بندی تایمز در سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ از ایران تنها یک دانشگاه حضور داشت. در سال ۲۰۱۵ دو دانشگاه صنعتی شریف و صنعتی اصفهان در این رتبه‌بندی حضور یافته و در سال ۲۰۱۶ تعداد دانشگاه‌ها به ۸ مورد رسید. در سال ۲۰۱۷ به ۱۳ دانشگاه و در سال ۲۰۱۸ به ۱۸ دانشگاه و در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ۲۹ و ۴۰ دانشگاه افزایش یافته است.

در سال ۲۰۲۱ با ورود ۷ دانشگاه جدید، شاهد حضور ۴۷ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در جمع ۱۵۲۷ دانشگاه برتر جهان از ۹۳ کشور هستیم و این موضوع نوید بخش حرکت هر چه بیشتر دانشگاه‌های توانمند ایران در رتبه‌بندی‌های معتبر بین‌المللی است.

در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱، دانشگاه‌های علوم پزشکی کردستان، محقق اردبیلی، علوم پزشکی کرمان، اراک،

تعداد و رتبه دانشگاه‌های ایران در نظام رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز

دانشگاه	رتبه در سال ۲۰۲۰	رتبه در سال ۲۰۲۱	دانشگاه	رتبه در سال ۲۰۲۰	رتبه در سال ۲۰۲۱	دانشگاه
علوم پزشکی کردستان *	۳۰۱-۳۵۰		الزهرا			۱۰۰۱+
صنعتی نوشیروانی بابل	۲۵۱-۴۰۰		اراک *	۳۵۱-۴۰۰		۱۰۰۱+
صنعتی شریف	۴۰۱-۵۰۰		بیرجند	۵۰۱-۶۰۰		۱۰۰۱+
صنعتی امیرکبیر			بوعلی سینا	۵۰۱-۶۰۰		۸۰۱-۱۰۰۰
علوم پزشکی ایران			فردوسی مشهد	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
علم و صنعت ایران			گیلان	۶۰۱-۸۰۰		۸۰۱-۱۰۰۰
کاشان			حکیم سبزواری *	۵۰۱-۶۰۰		۱۰۰۱+
علوم پزشکی مشهد			اصفهان	۵۰۱-۶۰۰		۸۰۱-۱۰۰۰
تهران			خوارزمی	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
علوم پزشکی تهران			لرستان *	۵۰۱-۶۰۰		۸۰۱-۱۰۰۰
صنعتی اصفهان			مازندران	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
کردستان			رازی کرمانشاه *	۸۰۱-۱۰۰۰		۱۰۰۱+
محقق اردبیلی *			سمنان			۱۰۰۱+
شهید بهشتی			شاهد	۸۰۱-۱۰۰۰		۱۰۰۱+
علوم پزشکی شهید بهشتی			شهید باهنر کرمان	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
صنعتی شیراز			شهید چمران اهواز	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
تبریز			تریبیت معلم شهید رجائی *	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
علوم پزشکی تبریز			شهرکرد	۶۰۱-۸۰۰		۱۰۰۱+
یاسوج			صنعتی شاهروд	۴۰۱-۵۰۰		۱۰۰۱+
شهید مدنی آذربایجان			پزشکی شیراز	۱۰۰۱+		۱۰۰۱+
علوم پزشکی اصفهان			سیستان و بلوچستان *	۸۰۱-۱۰۰۰		۱۰۰۱+
علوم پزشکی کرمان *			ارومیه			۱۰۰۱+
خواجه نصیرالدین طوسی			یزد	۸۰۱-۱۰۰۰		۱۰۰۱+
شیراز			* دانشگاه‌های جدید در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱	۸۰۱-۱۰۰۰		

چین اولین دانشگاه آسیایی است که توانسته است رتبه ۲۰ را در این رتبه‌بندی به دست آورد.

کشور آمریکا با ۱۸۱ دانشگاه، ژاپن با ۱۱۶ دانشگاه، انگلیس ۱۰۱ دانشگاه، چین ۹۱ دانشگاه، هند ۶۳ دانشگاه، بزریل ۵۲ دانشگاه، اسپانیا ۵۰ دانشگاه، ایتالیا ۴۹ دانشگاه،

آلمان و روسیه هر کدام ۴۸ دانشگاه، ایران ۴۷ دانشگاه، ترکیه ۴۳ دانشگاه، فرانسه ۴۱ دانشگاه، تایوان ۳۸ دانشگاه، استرالیا ۳۷ دانشگاه، کره جنوبی ۳۵ دانشگاه و کانادا ۳۰ دانشگاه در این رتبه‌بندی حضور داشته‌اند. بهترین رتبه‌دانشگاه‌های آنها عبارتند از: در کشورهای انگلیس رتبه یک، آمریکا رتبه دو، سوئیس رتبه ۱۴، کانادا

جایگاه دانشگاه‌های جهان در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱

در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱، تعداد ۱۵۲۷ دانشگاه برتر جهان از ۹۳ کشور رتبه‌بندی شده‌اند. در رتبه‌بندی تایمز ۲۰۲۱، دانشگاه آکسفورد برای پنجمین سال متوالی رتبه اول را از آن خود کرده است و دانشگاه استنفورد و هاروارد به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. دانشگاه‌های صنعتی کالیفرنیا، MIT و کمبریج (از انگلیس)، کالیفرنیا برکلی، بیل، پرینستون و شیکاگو به ترتیب در رتبه‌های ۴ الی ۱۰ دنیا قرار گرفته‌اند. در بین ۱۰ دانشگاه برتر جهان دو دانشگاه از کشور انگلستان و ۸ دانشگاه از ایالات متحده هستند. دانشگاه تسینگ هوا

معیارهای کلی و شاخص‌های رتبه‌بندی بین‌المللی تایمز			
وزن شاخص	شاخص	معیار	وزن معیار
۱۵٪	بررسی شهرت: آموزش	آموزش	۳۰
۶٪	نسبت مدرک دکتری به تعداد اعضای هیئت علمی		
۴,۵٪	نسبت تعداد کل دانشجویان کارشناسی به اعضای هیئت علمی		
۲,۲۵٪	نسبت مدرک دکتری به کارشناسی ارائه شده توسط مؤسسه		
۲,۲۵٪	درآمد مؤسسه نسبت به تعداد اعضای هیئت علمی		
۱۸٪	بررسی شهرت: پژوهش	پژوهش	۳۰
۶٪	درآمد پژوهش		
۶٪	تعداد مقالات منتشر شده به ازای اعضای هیئت علمی		
۳۰٪	تأثیر- میانگین تعداد استنادها به ازای مقالات منتشر شده	استنادات	۳۰
۲,۵٪	درآمد پژوهشی حاصل از صنعت (به ازای اعضای هیئت علمی)	درآمد صنعتی	۲,۵
۲,۵٪	نسبت اعضای هیئت علمی بین‌المللی به بومی	وجهه بین‌المللی	۷,۵
۲,۵٪	نسبت دانشجویان بین‌المللی به بومی		
۲,۵٪	سهم مقالات منتشر شده مشترک با نویسنده‌گان همکار بین‌المللی		

دغدغه رئیس جمهور وقت چین بود که تأکید داشت تعدادی از دانشگاه‌های چین بایستی در سطح بین‌المللی فعال باشند و در شمار دانشگاه‌های برتر جهان محسوب شوند؛ بنابراین در راستای دستیابی به هدف فوق، سیاست‌گذاران چینی تصمیم گرفتند ابتدا مدلی برای رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان طراحی نمایند و سپس با بهره‌گیری از نتایج آن؛ نخست جایگاه دانشگاه‌های چین در مقایسه با سایر دانشگاه‌های جهان مشخص شود، دوم نقاط قوت و ضعف دانشگاه‌های چین بر اساس نتایج حاصل شناسایی شود و در نهایت برای بهبود وضعیت و ارتقاء جایگاه دانشگاه‌های چین در رتبه‌بندی جهانی اقدام‌های لازم تدوین گردد. از این رو طی پژوهش‌ای به دانشگاه شانگهای جیاتانگ مأموریت داده شد دانشگاه‌های جهان را رتبه‌بندی کند و جایگاه دانشگاه‌های چینی را در سطح جهانی مشخص نماید. در واقع هدف این رتبه‌بندی اندازه‌گیری فاصله و شکاف دانشگاه‌های چین و دانشگاه‌های برتر دنیا و همچنین برنامه‌ریزی در جهت کاهش فاصله و بهبود کیفیت دانشگاه‌های چینی و ارتقاء جایگاه آن‌ها در سطح بین‌المللی بود.

بنابراین سرانجام نتایج رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان توسط نظام رتبه‌بندی دانشگاه شانگهای که به رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان شهرت یافت، برای اولین بار در سال ۲۰۰۳، در سطح بین‌المللی منتشر گردید و از آن سال به بعد به طور سالانه به روز می‌شود. این نظام رتبه‌بندی از شش شاخص جهت رتبه‌بندی

محاسبات رتبه‌بندی تایمز توسط شرکت خدمات حرفه‌ای پرایس واترهاوس کوپرز (PWC) انجام شده است. محاسبات شاخص‌ها و نمرات توسط سه منبع اطلاعاتی صورت گرفته است که این منابع عبارت هستند از:

- داده‌های ارسالی از دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که به صورت خود اظهاری جمع آوری می‌شوند
  - داده‌های حاصل از نظرسنجی شهرت توسط متخصصین آموزش عالی
  - اطلاعات تولیدات علمی موسسات آموزش عالی نمایه شده در پایگاه استنادی اسکوپوس
- داده‌های رتبه‌بندی سال ۲۰۲۱ بیش از ۲۴۰۰ نشریه علمی را که توسط پایگاه اسکوپوس الزویر نمایه می‌شود را در بر می‌گیرد. تولیدات علمی دوره ۵ ساله ۲۰۱۵-۲۰۱۹ و استنادات دوره شش ساله ۲۰۱۵-۲۰۲۰ را شامل می‌شود.

رتبه‌بندی شانگهای

<http://www.shanghairanking.com>

رتبه‌اول ایران از نظر تعداد دانشگاه‌ها در منطقه و کشورهای اسلامی

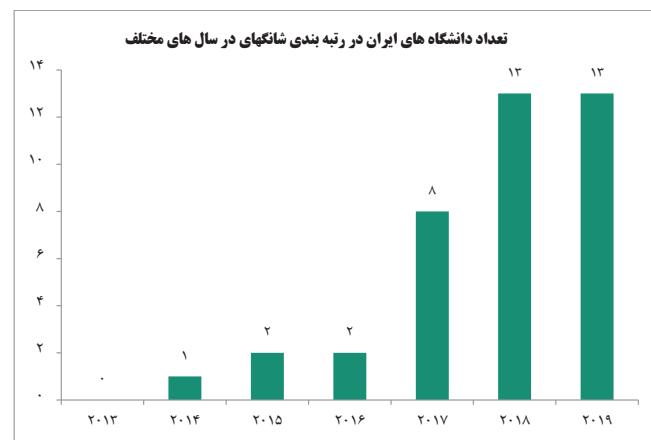
ایده اولیه رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی جهان توسط دانشگاه شانگهای جیاتانگ در سال ۱۹۹۸ پایه‌گذاری گردید. طرح این ایده در پاسخ به

در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹، دانشگاه تهران مشابه رتبه‌بندی سال ۲۰۱۸ توانست با کسب رتبه در بازه ۳۰۱-۴۰۰ در جمع ۴۰۰ دانشگاه برتر دنیا قرار گیرد و رتبه اول دانشگاه‌های ایران را از آن خود کند. دانشگاه‌های صنعتی شریف و علوم پزشکی تهران با ارتقا رتبه نسبت به سال قبل، توانستند جایگاهی در بازه ۴۰۱-۵۰۰ در سال ۲۰۱۹ را کسب نمایند و مشترکاً رتبه‌های دوم و سوم ایران را از آن خود کنند. دانشگاه‌های امیر کبیر و تربیت مدرس نیز در بازه ۵۰۱-۶۰۰ قرار گرفته اند و رتبه‌های چهارم و پنجم این از آن خود کردند.

دانشگاه فردوسی مشهد با رتبه ای ۷۰۰-۱۶۰ رتبه ۶ و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با رتبه ای ۷۰۰-۱۸۰ رتبه ۷ ایران را دارد. دانشگاه های صنعتی نوشیروانی بابل، علم و صنعت ایران و دانشگاه صنعتی اصفهان در بازه ۹۰۰-۱۸۰ قرار دارند و رتبه ۸-۱۰ ایران را از آن خود کرده اند. دانشگاه شهید بهشتی که برای اولین بار در این رتبه بندی حضور دارد به همراه دانشگاه شیراز و دانشگاه تبریز در بازه ۹۰۰-۱۰۰۰ و رتبه ۱۱-۱۳ کشور قرار دارند.

دانشگاه‌ها بهره می‌گیرد. این شش شاخص عبارتند از تعداد فارغ التحصیلان برنده جایزه نوبل یا فیلد مدال، تعداد اعضای هیئت علمی برنده جایزه نوبل یا فیلد مدال، تعداد محققان پراستناد در ۲۱ حیطه موضوعی، تعداد مقالات منتشر شده در دو مجله Science و Nature و مقالات نمایه شده در نمایه‌نامه‌های توسعه یافته علوم و علوم اجتماعی و عملکرد دانشگاهی با توجه به اندازه سازمان.

آخرین رتبه‌بندی منتشر شده در سال ۲۰۱۹
دانشگاه‌های ۱۰۰۰ برتر جهان را پوشش داده بود که
در این سال تعداد ۱۳ دانشگاه از ایران حضور یافتند.

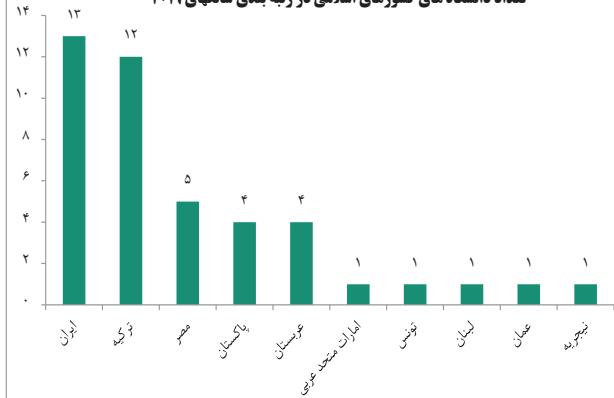
جایگاه دانشگاه های ایران در نظام رتبه بندی شانگهای در سال های مختلف

جایگاه دانشگاه های ایران در نظام رتبه بندی شانگهای در سال های مختلف						
۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	نام دانشگاه
۳۰۱-۴۰۰	۲۰۱-۳۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۳۰۱-۴۰۰	۳۰۱-۴۰۰	تهران
-	۴۰۱-۵۰۰	-	۵۰۱-۶۰۰	۵۰۱-۶۰۰	۴۰۱-۵۰۰	صنعتی شریف
-	-	-	۵۰۱-۶۰۰	۵۰۱-۶۰۰	۴۰۱-۵۰۰	علوم پزشکی تهران
-	-	۴۰۱-۵۰۰		۴۰۱-۵۰۰	۵۰۱-۶۰۰	صنعتی امیرکبیر
-	-	-	۶۰۱-۷۰۰	۶۰۱-۷۰۰	۵۰۱-۶۰۰	تربیت مدرس
-	-	-	۷۰۱-۸۰۰	۸۰۱-۹۰۰	۶۰۱-۷۰۰	فردوسی مشهد
-	-	-	-	۷۰۱-۸۰۰	۷۰۱-۸۰۰	علوم پزشکی شهید بهشتی
-	-	-	-	۷۰۱-۸۰۰	۸۰۱-۹۰۰	صنعتی نوشیروانی بابل
-	-	-	-	۶۰۱-۷۰۰	۸۰۱-۹۰۰	علم و صنعت ایران
-	-	-	۷۰۱-۸۰۰	۷۰۱-۸۰۰	۸۰۱-۹۰۰	صنعتی اصفهان
-	-	-	-	-	۹۰۱-۱۰۰۰	شهید بهشتی
-	-	-	-	۸۰۱-۹۰۰	۹۰۱-۱۰۰۰	شیراز
-	-	-	۷۰۱-۸۰۰	۸۰۱-۹۰۰	۹۰۱-۱۰۰۰	تبریز

وضعیت دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی شانگهای

در رتبه‌بندی جهانی شانگهای سال ۲۰۱۹، ایران با ۱۳ دانشگاه، ترکیه با ۱۲ دانشگاه، مالزی و مصر با ۵ دانشگاه، عربستان و پاکستان با ۴ دانشگاه، تونس، لبنان، امارات متحده عربی، عمان و نیجریه با یک دانشگاه در جمع هزار دانشگاه بیشتر دنیا حضور داشتند.

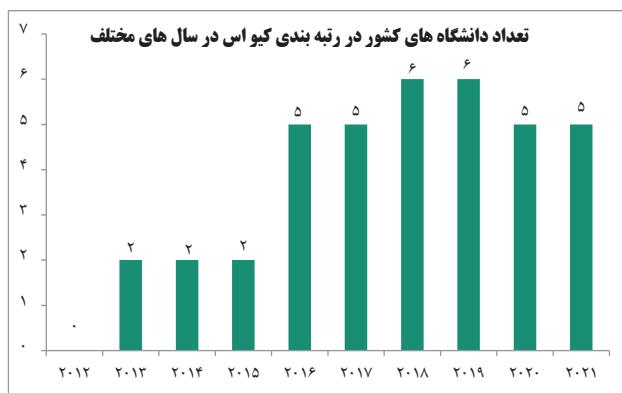
تعداد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی شانگهای ۲۰۱۹

روش شناسی رتبه‌بندی شانگهای

رتبه‌بندی شانگهای یکی از معترضترین رتبه‌بندی‌های جهانی است که نتایج آن توسط دانشگاه شانگهای ژیائوتنگ منتشر می‌شود. شانگهای یکی از سه نظام معترض رتبه‌بندی در سطح بین‌المللی است. کیفیت آموزش، کیفیت اعضای هیئت علمی، برونداد پژوهشی و عملکرد سرانه چهار معیار به کار برده شده در نظام رتبه‌بندی شانگهای است که توسط شش شاخص زیر ارزیابی می‌شوند.

معیار	شاخص‌ها	وزن
کیفیت آموزش	فارغ‌التحصیلان برنده جایزه نوبل و مدال فیلدز	۱۰٪
کیفیت اعضای هیئت علمی	اعضای هیئت علمی برنده جایزه نوبل و مدال فیلدز	۲۰٪
	پژوهشگران پراستناد در ۲۱ حوزه موضوعی	۲۰٪
برونداد پژوهشی	مقالات منتشر شده در مجلات ساینس و نیچر	۲۰٪
	مقالات نمایه شده در نمایه استنادی علوم و نمایه استنادی علوم اجتماعی	۲۰٪
عملکرد سرانه	سرانه عملکرد علمی هر دانشگاه	۱۰٪

در رتبه‌بندی کیو اس سال ۲۰۲۱ دانشگاه صنعتی شریف با رتبه ۴۰۹، دانشگاه صنعتی امیرکبیر با رتبه ۴۷۷، دانشگاه تهران با رتبه ۵۹۱-۶۰۰، دانشگاه علم و صنعت ایران با رتبه ۶۵۰-۶۵۰ و دانشگاه شیراز با رتبه ۸۰۱-۱۰۰۰ می‌باشند. این در حالی است که تا سال ۲۰۱۶ فقط دو دانشگاه صنعتی شریف با رتبه ۴۷۱-۴۸۰ و دانشگاه تهران با رتبه ۵۵۱-۶۰۰ در این نظام رتبه‌بندی حضور داشتند. در رتبه‌بندی کیو اس در سال ۲۰۲۱ دانشگاه‌های امیرکبیر و تهران نسبت به سال گذشته دارای رشد رتبه نیز بوده‌اند. به طور خاص دانشگاه صنعتی امیرکبیر از رتبه ۴۸۹ به رتبه ۱۲ (۱۲ پله ارتقا) و دانشگاه تهران از بازه ۶۰۱-۶۵۰ به ۵۹۱-۶۰۰ (۵۰ پله) ارتقا جایگاه داشته‌اند.

عملکرد دانشگاه‌های کشور در رتبه‌بندی جهانی کیو اس در سال‌های مختلف در جدول زیر نشان داده شده است.

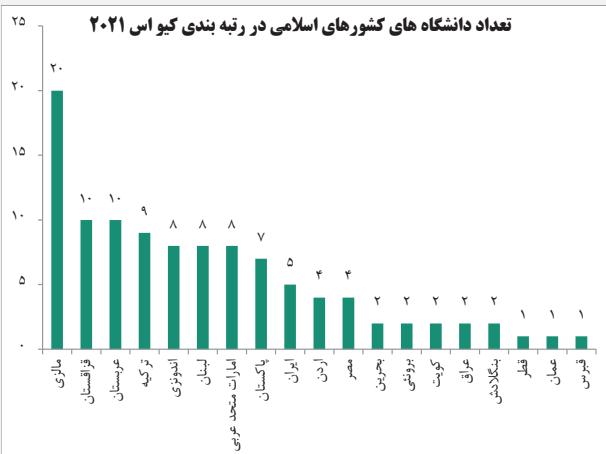
منابع گردآوری داده در این رتبه‌بندی شامل وب سایت‌های جوايز نوبل، مدال فیلدز، پایگاه‌های اطلاعاتی و اطلاعات آماری دولتی است. اطلاعات پژوهشی دانشگاه‌ها نیز از پایگاه استنادی WoS استخراج می‌شود.

نظام رتبه‌بندی کیو اس

<https://www.topuniversities.com>

رتبه‌بندی کیو اس توسط مؤسسه "کاکارلی سیمونندز" در کشور انگلستان صورت می‌گیرد و عملاً از سال ۲۰۱۰ به صورت مستقل دانشگاه‌های دنیا را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. روش شناسی رتبه‌بندی جهانی کیو اس بر اساس دامنه گسترهای از فعالیت‌های دانشگاهی طراحی شده است. دانشگاه‌ها توسط ۶ شاخص در قالب ۴ حوزه کلی آموزش، پژوهش، قابلیت جذب در بازار کار و بین‌المللی سازی ارزیابی می‌شوند. پایگاه

تعداد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه بندی کیو اس ۲۰۲۱

مقایسه دانشگاه‌های کشور در رتبه بندی جهانی کیو اس در چند سال اخیر

نام دانشگاه	رتبه سال ۲۰۲۱	رتبه سال ۲۰۲۰	رتبه سال ۲۰۱۹
صنعتی شریف	۴۰۹	۴۰۵	۴۳۲
صنعتی امیرکبیر	۴۷۷	۴۸۹	۴۹۸
تهران	۵۹۱-۶۰۰	۶۰۱-۶۵۰	۷۰۱-۷۵۰
علم و صنعت ایران	۶۰۱-۶۵۰	۶۰۱-۶۵۰	۶۰۱-۶۵۰
شیراز	۸۰۱-۱۰۰۰	۸۰۱-۱۰۰۰	۸۰۱-۱۰۰۰

جایگاه دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه بندی کیو اس ۲۰۲۱

در میان کشورهای اسلامی از کشور مالزی ۲۰ دانشگاه (با بهترین رتبه ۵۹)، ترکیه ۹ دانشگاه (با بهترین رتبه ۴۶۵)، امارات متحده عربی ۸ دانشگاه (با بهترین رتبه ۴۷۷)، قرقستان با ۱۰ دانشگاه (با بهترین رتبه ۱۶۵)، عربستان ۱۰ دانشگاه (با بهترین رتبه ۱۴۳)، اندونزی ۸ دانشگاه (با بهترین رتبه ۲۵۴)، لبنان ۸ دانشگاه (با بهترین رتبه ۲۲۰)، پاکستان ۷ دانشگاه (با بهترین رتبه ۳۵۵)، اردن ۴ دانشگاه (با بهترین رتبه ۶۰۱-۶۵۰)، مصر ۴ دانشگاه (با بهترین رتبه ۴۱۱)، برونئی ۲ دانشگاه (با بهترین رتبه ۲۵۴)، کویت، عراق و بنگلادش هرکدام ۲ دانشگاه (با بهترین رتبه ۸۰۱-۱۰۰۰)، بحرین ۲ دانشگاه (با بهترین رتبه ۶۵۱-۷۰۰)، قطر یک دانشگاه (۲۴۵)، عمان یک دانشگاه (۳۷۵) و قبرس یک دانشگاه (۴۷۷) در فهرست دانشگاه‌های (۳۷۵) و قبرس یک دانشگاه (۴۷۷) در فهرست دانشگاه‌های برتر کیو اس ۲۰۲۱ حضور دارند. شایان ذکر است که دانشگاه مالایا (UM) با رشد ۱۱ پله‌ای از رتبه ۷۰ در سال ۲۰۲۰ به ۵۹ در سال ۲۰۲۱ در جایگاه ممتاز در بین تمام دانشگاه‌های کشورهای اسلامی قرار گرفته است.

موسسه تکنولوژی ماساچوست (MIT)، دانشگاه استنفورد، دانشگاه هاروارد، موسسه تکنولوژی کالیفرنیا (کلتک)، دانشگاه آکسفورد (انگلیس)، موسسه فناوری

شاخص‌های رتبه‌بندی جهانی کیو اس

وزن	نوع شاخص	جزئیات استخراج
٪۴۰	بررسی شهرت علمی	بر اساس نظر سنجی علمی جهانی
٪۱۰	ارزیابی کارفرمایان	نظرسنجی در مورد کارفرمایان تحصیلات تکمیلی
٪۲۰	نسبت اعضای هیئت علمی به دانشجو	اندازه گیری تعهد تدریس
٪۲۰	میزان استناد به اعضای هیئت علمی	اندازه گیری تاثیر پژوهش
٪۵	نسبت دانشجویان بین‌المللی	اندازه گیری تنوع جامعه دانشجویی
٪۵	نسبت استادی بین‌المللی	اندازه گیری تنوع جامعه استادی دانشگاهی

غالباً ترکیبی از اطلاعاتی است که موسسات مجری رتبه‌بندی تهیه می‌کنند و اطلاعاتی که بر اساس خوداظهاری دانشگاه‌ها به این مؤسسه‌ات ارائه می‌شود. در نهایت با استفاده از این داده‌ها رتبه‌دانشگاه‌ها محاسبه و اعلام می‌شود بدون اینکه دانشگاه‌ها از جزئیات این داده‌ها و نحوه محاسبه آنها اطلاعات دقیقی در دست داشته باشند. عدم دسترسی به این اطلاعات باعث می‌شود که سیاست‌گذاران آموزش عالی و مدیران دانشگاه‌ها توانند چگونگی عملکرد دانشگاه‌ها را در شاخص‌های مختلف بدانند.

در "رتبه‌بندی جهانی ISC" یک بانک اطلاعاتی جامع از داده‌های دانشگاه‌های جهان و دانشگاه‌های ایران به دست می‌آید، که با استفاده از این بانک اطلاعاتی، می‌توان برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت برای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور تدوین نمود.

از سوی دیگر با توجه به دریافت بخش‌هایی از اطلاعات مراکز و دانشگاه‌ها در قالب خود اظهاری، اطمینان کاملی از مجموعه داده‌ها و نیز امتیازهای محاسبه شده توسط موسسه‌های رتبه‌بندی وجود ندارد، حال اینکه داده‌های گردآوری شده در نظام رتبه‌بندی جهانی ISC از صحت و سقم بالاتری برخوردار بوده زیرا علاوه بر نهایت دقت در جمع آوری، تقریباً اکثر داده‌ها مستقلان از پایگاه‌های معتبر بین‌المللی جمع آوری شده و عاری از خوداظهاری بوده و لذا مشکلات مربوط به عدم مستند سازی و راستی آزمایی در آن وجود ندارد.

"رتبه‌بندی جهانی ISC" به منظور رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان در معیارهای خود، مهم‌ترین مأموریت دانشگاه‌ها که عبارتند از پژوهش، آموزش، نوآوری و فعالیت‌های بین‌المللی را در نظر می‌گیرد و بر این اساس دانشگاه‌ها را مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دهد، نکته مهم در معیارهای این رتبه‌بندی این است که بعد کیفی و کمی پژوهش هم زمان با هم مورد بررسی قرار می‌گیرند. با گردآوری داده‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بدون خوداظهاری دانشگاه‌ها از سراسر جهان، پایگاه داده موثق و معتبری شکل خواهد گرفت که می‌توان از آن در جهت سیاست‌گذاری‌های پژوهشی و بررسی موقعیت دانشگاه‌های ایران در سطح جهان استفاده نمود. "رتبه‌بندی جهانی ISC" می‌تواند نقش مهمی در سوق دادن دانشگاه‌های ایران به سمت دانشگاه‌های تراز جهانی داشته باشد.

رتبه‌بندی جهانی ISC اولین بار در سال ۲۰۱۸ با حضور ۱۲۲۰ دانشگاه در سطح دنیا آغاز گردید و در سال ۲۰۱۹ به ۲۰۰۵ دانشگاه افزایش یافته است.

منابع اطلاعاتی مورد استفاده در رتبه‌بندی جهانی کیو اس در سال ۲۰۲۱ شامل اطلاعات حاصل از نظرسنجی‌ها، اطلاعات ارائه شده از سوی دانشگاه‌ها و اطلاعات پژوهشی ۵ سال گذشته (۲۰۱۵-۲۰۱۹) دانشگاه‌ها در پایگاه استنادی اسکوپوس (Scopus) می‌باشد.

رتبه‌بندی جهانی ISC

<https://wur.isc.gov.ir>

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) از نه سال پیش با ابلاغ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تشکیل گروه پژوهشی رتبه‌بندی عمل‌ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌ات پژوهشی کشور را با شاخص‌ها و معیارهای مصوب انجام داده و بعد از گذشت چندین سال متوالی عمل‌ا در سطح ملی به یک مرجع در این حوزه تبدیل شده است. هر ساله گزارش رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌ات پژوهشی کشور از طریق وبگاه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، رسانه‌های گروهی و نیز در قالب کتاب رسمی به رؤسا و مدیران دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و جامعه علمی کشور، اطلاع رسانی می‌شود.

رهبر معظم انقلاب در دیدار ماه رمضان سال جاری با (دانشگاه‌هایان) بر ضرورت «ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها» صحبت فرموده و بر تعیین معیارهای و شاخص‌ها و نیز مزیت‌های لازم برای رتبه‌بندی به منظور ارتقای کیفی دانشگاه‌ها و ایجاد رقابت مثبت تاکید و به رصد و پایش کردن کشورهایی که نیت ما پیشی گرفتن علمی از آنهاست توصیه فرمودند. در همین راستا و به منظور مقایسه حرکت علمی و عملکرد دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی و با توجه به تجرب ارزشمند گروه رتبه‌بندی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در زمینه رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در سطح ملی، از سال گذشته دو نوع رتبه‌بندی جدید در سطح ISC world (ISC world) "جهان اسلام" با عنوان "رتبه‌بندی جهانی ISC" و نیز "رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام" (University rankings ISC Islamic world university rankings) با تصویب شورای راهبری ISC و تأکید وزیر محترم علوم، به عنوان رئیس شورای راهبری در دستور کار قرار گرفت. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای انجام رتبه‌بندی جهانی، ایجاد یک پایگاه داده از جزئیات کامل اطلاعات علمی و پژوهشی کشورها و دانشگاه‌های تراز اول دنیا است که در نتیجه آن امکان برنامه ریزی و تهیه نقشه راه به منظور دستیابی به اهداف و چشم انداز کشور و نیز دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی وجود خواهد داشت.

رتبه‌بندی‌هایی که در سطح جهان انجام می‌گیرد

ماهnamه خبری تحلیلی

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری
(RICEST)
پایگاه استانادی علوم جهان اسلام
(ISC)

دارند. از دانشگاه‌های صنعتی نیز ۸ دانشگاه‌های صنعتی اصفهان، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، علم و صنعت ایران، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، صنعتی نوشیروانی بابل، صنعتی سهند و صنعتی شاهroud در این نظام رتبه‌بندی قرار دارند.

جدول زیر تعداد و رتبه‌های دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی جهانی ISC و نیز در سطح کشور را نشان می‌دهد.

لازم به ذکر است که دانشگاه‌هایی که رتبه‌بندی آنها در بازه یکسان هستند همگی هم رتبه بوده و ترتیب اسامی ذکر شده در این گزارش مطابق با سامانه رتبه‌بندی ISC بر اساس حروف الفبا (به لاتین) است. بنابراین دانشگاه‌های تهران و علوم پزشکی تهران در رتبه‌اول، دانشگاه‌های صنعتی اصفهان، علوم پزشکی شهید بهشتی، صنعتی شریف و تربیت مدرس در رتبه‌سوم و سایر دانشگاه‌ها نیز در بازه‌های یکسان هم رتبه هستند.

از کشور جمهوری اسلامی ایران ۴۳ دانشگاه در "رتبه‌بندی جهانی ISC -۲۰۱۹" حضور داشته اند. بر اساس مأموریت‌های دانشگاه‌ها، تعداد ۲۳ دانشگاه جامع کشور در این رتبه‌بندی حضور دارند. دانشگاه‌های جامع حاضر در این رتبه‌بندی عبارت از: دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس، فردوسی مشهد، شهید بهشتی، شیراز، تبریز، گیلان، اصفهان، بوعلی سینا، رازی، سمنان، کاشان، یزد، شهید باهنر کرمان، مازندران، ارومیه، یاسوج، الزهرا (س)، بین‌المللی امام خمینی (ره)، شاهد، شهید چمران اهواز، شهرکرد و دانشگاه حقوق اردبیلی است. از دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز ۱۲ دانشگاه، دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی شهید بهشتی، علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی اصفهان، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی تبریز، علوم پزشکی بقیه الله، علوم پزشکی شیراز، علوم پزشکی مازندران، علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، علوم پزشکی کرمان و علوم پزشکی کرمانشاه قرار

تعداد و رتبه دانشگاه‌های ایران در نظام رتبه‌بندی بین‌المللی ISC 2019

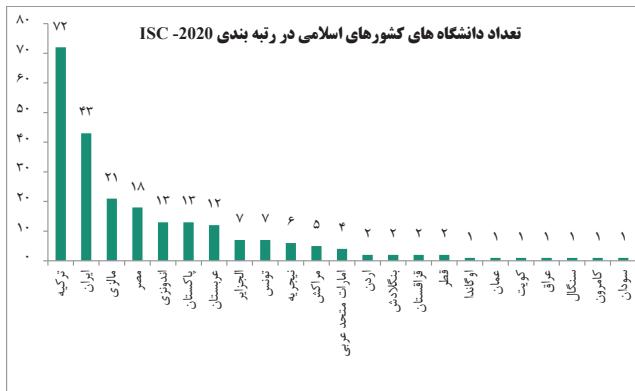
ردیف	دانشگاه	ردیف	دانشگاه	ردیف
۱۴۰۱-۱۶۰۰	صنعتی نوشیروانی بابل	۷	علوم پزشکی تهران	۱
	بوعلی سینا		تهران	
	علوم پزشکی مازندران		صنعتی اصفهان*	۲
	رازی		علوم پزشکی شهید بهشتی*	
	سمنان		علوم پزشکی شریف*	
	کاشان		تربیت مدرس*	
	یزد		صنعتی امیرکبیر	۳
۱۶۰۱-۱۸۰۰	علوم پزشکی جندی شاپور اهواز	۸	فردوسي مشهد	
	علوم پزشکی کرمان		علوم پزشکی ایران	۴
	علوم پزشکی کرمانشاه		شهید بهشتی	
	صنعتی سهند		شیراز	
	شهید باهنر کرمان		علم و صنعت ایران	
	مازندران		علوم پزشکی اصفهان	
	ارومیه		علوم پزشکی مشهد	۵
	یاسوج		علوم پزشکی تبریز	
۱۸۰۱+	الزهرا (س)	۹	تبریز	
	بین‌المللی امام خمینی		علوم پزشکی بقیه الله	
	شاهد		صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی	
	شهید چمران اهواز		علوم پزشکی شیراز	
	شهرکرد		گیلان	۶
	صنعتی شاهroud		اصفهان	
* کلیه دانشگاه‌ها در بازه یکسان، هم رتبه هستند و ترتیب اسامی براساس حروف الفبا است.				

جایگاه دانشگاه‌های کشورهای آسیایی در رتبه‌بندی ISC ۲۰۱۹

کشور چین با دانشگاه تسینگ هوا و کشور ژاپن با دانشگاه توکیو که به ترتیب در رتبه‌های ۷ و ۱۹ قرار دارند. بهترین رتبه‌های دانشگاه‌های آسیا را از آن خود کرده‌اند. بهترین رتبه دانشگاه‌های کشورهای کره جنوبی رتبه ۳۰، سنگاپور رتبه ۳۴، تایوان رتبه ۵۷، عربستان سعودی رتبه ۶۳، هنگ کنگ رتبه ۶۵، در رده‌های بعد قرار دارند.

جایگاه دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی ISC ۲۰۱۹

در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹ ISC از نظر تعداد دانشگاه‌ها، ترکیه با ۷۲ دانشگاه بیشترین تعداد حضور را داشته است. در بین سایر کشورهای اسلامی، ایران با ۴۳ دانشگاه، مالزی با ۲۱ دانشگاه، مصر ۱۸ دانشگاه، اندونزی و پاکستان هر کدام با ۱۳ دانشگاه، عربستان سعودی ۱۲ دانشگاه، الجزایر و تونس هر کدام با ۷ دانشگاه، نیجریه ۶ دانشگاه و مراکش ۵ دانشگاه، عمارت متحده عربی ۴ دانشگاه، لبنان، قطر، اردن، بنگلادش، قرقستان و قطر هر کدام با ۲ دانشگاه و سایر کشورهای اوگاندا، عمان، کویت، کامرون، عراق، سنتگال، سودان هر کدام با ۱ دانشگاه در این رتبه‌بندی حضور داشتند.

در میان دانشگاه‌های برتر کشورهای اسلامی، عربستان سعودی در رتبه ۶۳، مالزی در بازه ۳۰۰-۲۵۱، مصر در بازه ۴۰۱-۴۵۰، ایران و ترکیه در بازه ۵۰۱-۵۵۰، لبنان و قطر در بازه ۶۰۱-۶۵۰ و پاکستان در بازه ۷۰۰-۷۵۰ بهترین رتبه جهانی را کسب نموده اند. در مجموع تنها ۸ دانشگاه از میان کشورهای اسلامی دارای رتبه زیر ۵۰۰ بوده اند.

روش شناسی رتبه‌بندی جهانی ISC

پایگاه استانداری علوم جهان اسلام (ISC) به منظور رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان در معیارهای خود،

جایگاه دانشگاه‌های قاره‌ها و کشورهای مختلف در رتبه‌بندی ISC ۲۰۱۹

در "رتبه‌بندی جهانی ۲۰۱۹-ISC" تعداد ۲۰۰۵ دانشگاه از سراسر جهان مورد بررسی قرار گرفته و رتبه‌بندی شده‌اند. جدول زیر دانشگاه‌های حاضر در "رتبه‌بندی جهانی ۲۰۱۹-ISC" را به تفکیک قاره در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ نشان می‌دهد.

تعداد دانشگاه‌های قاره‌های مختلف در نظام رتبه‌بندی بین‌المللی ISC-۲۰۱۹		
۲۰۱۸	۲۰۱۹	قاره
۴۲۸	۶۴۶	آرپا
۴۳۸	۷۸۶	آسیا
۲۷	۷۰	آفریقا
۲۴۴	۳۶۳	آمریکای شمالی
۴۳	۹۳	آمریکای جنوبی
۴۰	۴۷	اقیانوسیه
۱۲۲۰	۲۰۰۵	جمع کل دانشگاه

در رتبه‌بندی ISC ۲۰۱۹، سه دانشگاه هاروارد، استنفورد و انسٹیتوی فناوری ماساچوست MIT در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. دانشگاه‌های جان‌هاپکینز، میشیگان، کلمبیا، تسینگ هوا (از کشور چین)، انسٹیتوی فناوری کالیفرنیا، دانشگاه پنسیلوانیا به ترتیب در رتبه‌های ۴ الی ۹ و دانشگاه‌های دوک و واشنگتن سیاتل (به صورت مشترک) رتبه ۱۰ دنیا قرار گرفته اند. در بین ۱۰ دانشگاه برتر جهان ۱۰ دانشگاه از کشور ایالات متحده آمریکا و ۱ دانشگاه از کشور چین بوده‌اند.

کشور آمریکا با ۳۰۱ دانشگاه، چین ۲۷۶ دانشگاه، ژاپن ۱۱۵ دانشگاه، انگلستان ۹۷ دانشگاه، ترکیه ۷۲ دانشگاه، فرانسه و آلمان هر کدام با ۷۱ دانشگاه، هند ۵۷ دانشگاه، ایتالیا ۶۳، کره جنوبی ۵۹ دانشگاه، بزریل ۵۲ دانشگاه، اسپانیا ۴۳ دانشگاه، ایران ۴۰ دانشگاه، کانادا و لهستان هر کدام با ۴۲ دانشگاه، در این رتبه‌بندی حضور داشته‌اند.

بهترین رتبه بین‌المللی دانشگاه‌های برتر دنیا در کشورهای آمریکا رتبه ۱، چین رتبه ۷، انگلستان رتبه ۱۲، کانادا رتبه ۱۸، ژاپن رتبه ۱۹، دانمارک رتبه ۲۴، سوئیس رتبه ۲۶، کره جنوبی رتبه ۳۰، سنگاپور رتبه ۳۴، استرالیا رتبه ۳۶، فرانسه رتبه ۳۹، آلمان رتبه ۴۳، بلژیک رتبه ۴۸، تایوان رتبه ۵۷، هلند رتبه ۶۰، عربستان سعودی رتبه ۶۳، هنگ کنگ رتبه ۶۵، اسپانیا رتبه ۷۰، سوئد رتبه ۸۵ و بزریل رتبه ۸۷ بوده است.

تعداد استناد به مقالات و تاثیر استنادی نرمال شده، تأثیر استنادی نسبت به کل جهان و تعداد مقالاتی است که در نشریات برتر به چاپ رسیده‌اند. بازه زمانی سه ساله ۲۰۱۷-۲۰۱۵ در این شاخص‌ها از جمله تعداد کل انتشارات هر دانشگاه در بازه زمانی سه ساله، تعداد استنادات به مقالات منتشر شده، تأثیر استنادی نرمال شده، تأثیر استنادی نسبت به کل جهان، تعداد مقالات با کیفیت دانشگاه (نشریات Q1، مجلات نیچر، ساینس و فهرست نشریات نیچر ایندکس) می‌باشد. در جدول زیر شاخص‌های مورد استفاده در "رتبه‌بندی جهانی ISC" نشان داده شده است.

مهم‌ترین مأموریت دانشگاه‌ها که عبارتند از پژوهش (با وزن ۶۰ درصد)، نوآوری (با وزن ۱۵ درصد)، آموزش (با وزن ۱۰ درصد) و فعالیت‌های بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد) را در نظر می‌گیرد و بر این اساس دانشگاه‌های کشورهای اسلامی را مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دهد. در "رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان ISC"، دانشگاه‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که حداقل ۸۵۰ مدرک در سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۵ در پایگاه وب آو ساینس به ثبت رسانیده باشند. اطلاعات این رتبه‌بندی از پایگاه‌های اطلاعاتی Incite و USPTO و WoS گردآوری شده است. معیار پژوهش شامل ۵ شاخص حجم پژوهش،

معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی جهانی ISC ۲۰۱۹

معیار	وزن	شاخص			وزن
پژوهش	۶۰	A1	کمیت	حجم پژوهش	۲۵
		A2	کیفیت	تعداد استناد به مقالات	۱۵
		A3	کیفیت	تأثیر استنادی نرمال شده	۱
		A4	کیفیت	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	۴
		A5	کیفیت	تعداد مقالات نشریات برتر	۱۵
آموزش	۱۰	B1	نسبت دانشجو به عضو هیئت علمی		۵
		B2	تعداد اعضای هیئت علمی پر استناد		۵
فعالیت بین‌المللی	۱۵	C1	تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی		۱۰
		C2	تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی		۴
		C3	میزان شهرت دانشگاه		۱
نوآوری	۱۵	D1	تعداد پروانه‌های ثبت اختراع		۱۰
		D2	درصد هم‌انتشاری با صنعت		۵

علم نشان داد که ۳۰ دانشگاه و مرکز پژوهشی از جمهوری اسلامی ایران در جمع دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های یک درصد برتر دنیا قرار گرفتند. در سال ۱۳۹۵ با رشد کیفیت تولیدات علمی در کشور تعداد دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به ۳۵ مورد افزایش یافت. تعداد مراکز یک درصد برتر کشور در بهمن ۱۳۹۶ به ۵۳ مورد افزایش یافت. برای انتخاب موثرترین دانشگاه‌ها، کلیه دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی دنیا بر حسب میزان اثرگذاری آن‌ها مشخص و مرتباً سازی شده و در گام بعد یک درصد برتر آنها که دارای بیشترین میزان اثرگذاری بوده اند انتخاب و معرفی می‌شوند. مایه مباهات است که در آخرین به روز رسانی انجام شده در آذر ۹۸ تعداد ۶۵ دانشگاه و موسسه تحقیقاتی از کشور جمهوری اسلامی ایران در میان یک درصد دانشگاه‌های برتر جهان که دارای بیشترین میزان اثرگذاری بوده اند مشاهده می‌شود.

خلاصه و جمع‌بندی

پایگاه شاخص‌های اساسی علم (ESI) متعلق به شرکت کلاریویت آنالیتیکس (ISI) آخرین فهرست موسسات یک درصد برتر دنیا که بیشترین تعداد استنادها در طول ۱۰ سال گذشته دریافت کرده‌اند را منتشر و به طور مداوم به روزرسانی می‌کند. این دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در سطح دنیا از لحاظ تعداد استنادهای دریافتی در مجموع موسسات یک درصد برتر قرار گرفته‌اند. استنادها در دنیای علم بیانگر کیفیت تولیدات علمی هستند. بنابراین علت افزایش تعداد این مراکز، افزایش کیفیت تحقیقات کشور است. رشد کیفیت تولیدات علمی یکی از مهم‌ترین عوامل دستیابی به مرجعیت علمی به عنوان اولین بند از سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری است.

در سال ۱۳۹۴ بررسی پایگاه شاخص‌های اساسی

لازم است تا سال ۲۰۲۶ میلادی تعداد ۵۰ دانشگاه از کشورهای اسلامی در میان ۵۰۰ دانشگاه برتر دنیا قرار گیرند. به همین دلیل باید تلاش‌های جدی همراه با تهییه برنامه راهبری و نقشه راه مناسب توسط دانشگاه‌های این کشورها صورت گرفته تا علاوه بر افزایش تعداد دانشگاه‌ها رتبه و جایگاه مناسب را در سطح بین‌المللی کسب نمایند.

در گزارش ملاحظه شده جایگاه جمهوری اسلامی ایران نیز از نظر تعداد حضور دانشگاه‌های کشور در اغلب نظامهای رتبه‌بندی بین‌المللی در ۵ سال اخیر به طور چشمگیری افزایش یافته و این امر مovid صحت نقش دانشگاه‌ها در میان دانشگاه‌های برتر دنیاست. بر اساس برنامه ده ساله علم، نوآوری و فناوری کشورهای اسلامی عضو OIC مصوب ۲۰۱۷ در قراقستان

توسعه فعالیت‌های پایگاه استنادی علوم جهان ISC به کشورهای جنوب شرق آسیا

تصویب کلی برنامه‌های پایگاه در جهت کیفی سازی نشریات نمایه شده در این پایگاه

رتبه‌بندی ملی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور با شاخص‌های جدید

دکتر اسماء اسماعیل، رئیس آکادمی علوم مالزی و رئیس دانشگاه USM
 دکتر اظہر علی شاہ، رئیس انجمن علمی و استاد دانشگاه سیند پاکستان
 دکتر سلیمان باباندنه رامون یوسف، مدیر دفتر مدیریت تحقیق، نوآوری و فناوری اطلاعات و عضو کمیسیون دانشگاه‌های ملی نیجریه همچنین، دکتر ابراهیم محمد بشیر، دبیرکل کمیسیون ملی آیسیکو در نیجریه و دکتر عباس قنبری باگستان، رایزن علمی سابق ایران در جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه به عنوان مشاور ریاست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و نیز نماینده وزارت امور خارجه در امور همکاری‌های علمی بین‌المللی در این نشست حضور داشتند.

در این نشست ابتدا پیام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامی در خصوص جایگاه و نقش پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ایراد شد و اظهار امیدواری نمودند همکاری بین ISC و کشورهای اسلامی به ارتقای اهداف بلندمدت علوم، تحقیقات، فناوری و نوآوری در جهان اسلام بیانجامد.

هدف از این نشست، بحث در مورد شیوه اجرایی نمودن برنامه‌های ISC در مناطق و نیز کشورهای اسلامی به خصوص همکاری در نمایه‌سازی نشریات علمی معتبر، پایش عملکرد علمی کشورهای اسلامی، کمک به افزایش ارتقای عملکرد پژوهشی دانشگاه‌ها و رتبه جهانی آنها در نظامهای رتبه‌بندی بین‌المللی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی نظاممند برای دانشگاه‌ها و اعضای هیئت علمی با هدف افزایش اثربخشی پژوهش در مقیاس‌های منطقه‌ای و جهانی بود.

نشست شورای راهبری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سوم شهریور با حضور معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، رئیس و معاون پژوهش و فناوری پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، مدیر سیاستگذاری پژوهشی وزارت عتف و نیز سایر اعضای این شورا از جمله رئیس دفتر منطقه‌ای آیسیکو در ایران در دفتر وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به صورت مجازی برگزار شد.

در این جلسه گزارشی از فعالیتها و مصوبات شورای راهبری این پایگاه استنادی در سال گذشته به اطلاع اعضای شورا رسید و سپس سیاست‌ها و برنامه‌های پیشنهادی ارایه و نقطه نظرات اعضا در این خصوص مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

۱. ایجاد کمیته اجرایی ISC Execute Committee

مطابق ماده ۴ اساسنامه، تشکیل کمیته اجرایی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام یکی از مهم‌ترین کارهایی بود که در سال ۹۸ عملیاتی و اولین جلسه این کمیته نیز در خرداد ماه ۹۸ با حضور اعضای کمیته تشکیل شد. اعضای کمیته اجرایی ISC توسط وزرای آموزش عالی کشورهای منتخب و به نمایندگی از منطقه مربوطه شامل مناطق آفریقا، جنوب شرق آسیا، خاور میانه و سایر کشورهای اسلامی از کشورهای مالزی، ترکیه، پاکستان، نیجریه و عمان معرفی و با حکم رئیس شورای راهبری ISC (وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ایران) منصوب شدند.

اعضای کمیته اجرایی حاضر در اولین جلسه عبارت بودند از:

دکتر تونجای دوگراوغلو، معاون شورای ارزیابی کیفی آموزش عالی ترکیه

۴. توسعه همکاری ISC با اتحادیه موسسات آموزش عالی و دانشگاه‌های جنوب شرق آسیا (آسایهل)

در خواست هیئت امنای اتحادیه موسسات آموزش عالی و دانشگاه‌های جنوب شرق آسیا (آسایهل) دکتر نیناک اولان وراووٹ دبیر کل آسایهل از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام برای تعاملات علمی بیشتر در حوزه علم‌سنجی و رتبه‌بندی و نیز نمایه‌سازی نشریات و همایش‌های دانشگاه‌های عضو مورد بررسی قرار گرفت. در حال حاضر بیش از ۲۵۰ دانشگاه از کشورهای منطقه جنوب شرق آسیا از جمله مالزی، اندونزی، تایلند، استرالیا، ویتنام، برونئی، سنگاپور، فیلیپین، کامبوج، هنگ کنگ، هندوستان، ژاپن، میانمار، سریلانکا، تایوان، تیمور شرقی، لهستان، بلژیک، کانادا، فرانسه، انگلستان، نیوزیلند، سوئد و ایران در آسایهل عضویت دارند. ضمناً پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سال ۹۷ به عضویت این اتحادیه در آمده است. رئیس دفتر منطقه‌ای آیسیکو در ایران، دکتر صدری نسبت به توسعه فعالیت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به سایر کشورهای اتحادیه‌های علمی تاکید نموده و لذا مقرر شد نسبت به همکاری با این اتحادیه و نیز سایر مجامع علمی دیگر در تمام نقاط دنیا در قالب تفاهم نامه و قرارداد مدنظر قرار گیرد.

۵. گزارش کیفی سازی نشریات نمایه شده در ISC

برنامه‌های خاص و تغییرات اساسی انجام شده مطابق برنامه مصوب شورای راهبری مبنی بر بازنگری در شناسایی، نمایه‌سازی و ارزش گذاری نشریات معتبر علمی در سطح دنیا، جهان اسلام و ایران در این بخش به شرح زیرگزارش شد.

۱-۵ از آنجا که نشریات رکن اصلی نظام علمی یک پایگاه استنادی می‌باشد توجه به کیفی نمودن نشریات نمایه شده بسیار ضروری است. در حال حاضر حدود ۳۶۰۰ نشریه معتبر علمی به زبان‌های فارسی، انگلیسی، فرانسه و عربی در پایگاه نمایه می‌شوند و بر طبق برنامه‌های میان مدت در راستای تحقق جهش تولید و پوشش حداقل‌تری منابع علمی، با توسعه فرایند شناسایی و ارزیابی و نمایه‌سازی نشریات معتبر علمی به همه کشورهای دنیا این تعداد در آینده نزدیک به بیش از ۶۰۰۰ عنوان خواهد رسید. در همین راستا، تغییراتی که در موضوع دهی نشریات نمایه موجود در پایگاه داده ISC در قالب سطوح موضوعی کلان، میانی و خرد و نیز تحلیل استنادی آنها بر مبنای ضریب تاثیر و سطح نشریات برمبنای سیستم چارک بندی Q1 الی Q4 انجام شده بود معرفی شد.

۲. تفاهم نامه همکاری و قرارداد با سازمان همکاری اقتصادی D8

گروه دی هشت (گروه دی ۸ یا گروه هشت کشورهای مسلمان در حال توسعه که اندونزی، ایران، بنگلادش، پاکستان، ترکیه، مالزی، مصر و نیجریه در آن عضویت دارند)، از جمله پیمانهای منطقه‌ای است که به منظور ایجاد روابط مستحکم اقتصادی بین کشورهای در حال توسعه اسلامی و تقویت نفوذ این کشورها در بازارهای جهانی و برقراری گفتگو با کشورهای صنعتی تشکیل شده است و پایه‌گذار آن نجم الدین اربکان نخست وزیر اسبق ترکیه است (که با سفر به ۸ کشور به در تیرماه سال ۱۳۷۵ زمینه تأسیس این گروه را فراهم نمود). لازم به ذکر است که کمیته کارشناسان ارشد گروه دی هشت در سومین اجلاس خود که در شهر آنتالیای ترکیه برگزار گردید تصمیم گرفتند که ۱۰ گروه کاری برای بررسی زمینه‌های همکاری تاسیس شود. این ۱۰ گروه عبارتند از:
 ۱- صنعت-۲- کشاورزی-۳- مخابرات و اطلاعات-۴- تجارت-۵- علوم و تکنولوژی-۶- توسعه نیروی انسانی-۷- بهداشت-۸- توسعه روستایی-۹- بانکداری و ۱۰- انرژی. که بر این اساس، مسئولیت دو گروه کاری مخابرات و اطلاعات، و علوم و تکنولوژی به ایران واگذار شده است:

۳. تفاهم نامه همکاری و قرارداد با سازمان همکاری اقتصادی D8

بدنبال سفر رئیس پایگاه استنادی به ترکیه و حضور در مقر اصلی سازمان گروه دی هشت در سال ۹۷ و عقد تفاهم نامه همکاری این سازمان با ISC، در سال ۹۸ دبیر کل گروه دی هشت و همراه با دعوت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به ایران آمده و در خصوص بحث و گفتگو برای عملیاتی نمودن پروپوزال ارسالی این پایگاه استنادی بحث و تبادل نظر شد. در این حضور دو روزه، کلیات قرارداد همکاری طرح پژوهشی Establishment of D8 Map of Scientific Excellence & Collaboration (D8-MSEC)

در ۶ فاز مختلف در طول سه سال ۲۰۱۹-۲۰۲۱ توافق گردید.

فاز اول پروژه تحت عنوان رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای عضو دی هشت در ۶ اسفند ماه ۹۸ با حضور دکتر سعید عاملی دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی و نیز دکتر منصور کبگانیان دبیر ستاد علم و فناوری و هیئت همراه در محل پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به صورت ویدئو کنفرانس با هیئت رئیسه سازمان دی هشت در ترکیه مورد رونمایی قرار گرفت.

نشریه در فهرست نشریات کم اعتبار، جعلی و نامعتبر قرار گرفتند (<https://jcr.isc.gov.ir/Blacklist.aspx>)

تلاش شده است اطلاعات موجود در لیست‌های ارائه شده بازنگری و اطلاعات آنها از جمله آدرس الکترونیکی و شماره شاپای نشریات تصحیح شده و به فهرست اضافه شود. در این راستا با شناسایی نشریات نامعتبر، ناشران نامعتبر نیز مشخص شدند و در قالب فهرستی جداگانه بیش از ۱۳۰۰ ناشر ارائه گردید. برخی معیارها و شاخص‌های کلی برای شناسایی نشریات کم اعتبار، جعلی و نامعتبر مورد استفاده قرار گرفته که ملاک‌های مورد نظر در چهار معیار کلی (الف) ناشر، هیئت تحریریه و سردبیر نشریه ب) فرایند داوری و وجهه علمی نشریه (ج) رعایت اخلاق علمی و حرفة‌ای (د) شهرت و اعتبار ناشر و یا نشریه منظور شده است.

۶. گزارش تغییر معماری پایگاه داده ISC

با توجه به اینکه معماری پایگاه داده فعلی ISC متناسب با اهداف تعریف شده و نیازهای جدید جامعه هدف نمی‌باشد، پس از انجام پژوهش و بررسی بازطراحی پایگاه داده فعلی به عنوان بهترین راه حل، انتخاب شد. به این منظور، با برگزاری جلسات کارشناسی و استخراج مستندات خودکار از پایگاه داده موجود، وضعیت جدول‌ها، داده‌ها و روال‌ها مورد بررسی اولیه قرار گرفت. به همین منظور لازم است ایرادهای پایگاه داده فعلی برطرف و بازطراحی کلی پایگاه داده با هدف دست‌پذیری بیشتر برای کاربران در خصوص تحلیل‌های علم سنجی انجام شود. البته این مساله تبعاتی همچون نیاز به بازنویسی بخش دسترسی به داده برنامه‌های موجود و بعض تغییرات پیچیده‌تر را نیز خواهد داشت که در این زمینه باید در ادامه طرحی سنجیده با کمینه کردن زمان برنامه‌نویسی ارائه شود.

فعالیت‌ها در این زمینه با برگزاری برخی جلسات کارشناسی شامل اینکه ISC چه نرم‌افزارها یا سامانه‌هایی را کم دارد و چه ویژگی‌هایی لازم است به سامانه‌های فعلی اضافه شود انجام شد. همچنین با ارائه قابلیت‌ها و امکانات توسط متخصصین کتابداری ISC از سایت Web of Science و همچنین با بررسی و بحث تجربه‌های مشاوران پیرامون سامانه‌هایی مانند ResearchGate و Google Scholar و Academia برخی امکانات و قابلیت‌های بالقوه‌ای که ISC می‌تواند و یا باید داشته باشد با اولویت‌بندی‌هایی در نظر گرفته شد.

از جمله این امکانات وجود اکانت و پروفایل کاربری برای نویسنده‌گان، مجامع و موسسه‌های پژوهشی و زیر شاخه‌های آنها، ژورنال‌ها، کنفرانس‌ها و همچنین ابزارهای

۲-۵. همزمان در راستای کیفی‌سازی و پوشش بهینه نشریات معتبر علمی و به منظور استفاده از شاخص‌های کیفی و جایگزین ضریب تاثیر، شیوه جدیدی برای سطح‌بندی و نمایه‌سازی نشریات طراحی کرده است. در این شیوه نمایه‌سازی و سطح‌بندی، نشریات نمایه شده در ISC بر اساس معیارهای ارزیابی ساختاری، محتوایی و مبتنی بر داده‌های علم‌سنجی در سه مجموعه متفاوت شامل «فهرست نشریات اولیه»، «فهرست انتظار» و «نشریات هسته» نمایه خواهد شد. بر این اساس، تاکنون ۲۵٪ نشریات نمایه شده در گروه نشریات هسته، ۳۱٪ در گروه نشریات فهرست انتظار و ۴۲٪ در گروه نشریات اولیه گرفته اند. این شیوه سطح‌بندی روشی کیفی برای ارزش‌گذاری علمی نشریات معرفی می‌نماید و به عنوان شاخصی قدرتمند در آگاهی رسانی به جامعه علمی و کتابخانه‌ها در انتخاب منابع ارزشمند و کیفی عمل می‌کند. ضمناً در سال ۹۸ حدود ۳۴۶ نشریه خواهد شرایط لازم از لیست نشریات موجود در ISC خارج شدند.

۳-۵. با توجه به چالش‌های ناشی از ضریب تاثیر در سنجش اعتبار نشریات، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام تصمیم بر سنجش کیفیت نشریات با شاخص‌های جایگزین نموده است ولذا طرح جدید ارزیابی نشریات بر مبنای وابستگی سازمانی نویسنده‌گان در جلسه معرفی گردید. مقرر شد پس از بررسی میدانی و ارایه نتایج عملی این طرح برای تصویب نهایی در دستور کار شورای راهبری آینده قرار گیرد.

۴-۵. نشریات نامعتبر و جعلی یکی از چالش‌های ارتباط علمی در دنیای امروز هستند. انتشار مقاله در این نشریات نه تنها امتیازی برای نویسنده‌گان به همراه نمی‌آورد بلکه به اعتبار علمی آنان نیز آسیب می‌رساند. تاکنون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین برخی دانشگاه‌ها به صورت مجزا اقدام به معرفی نشریات نامعتبر و جعلی در قالب لیست‌های جداگانه نموده اند. طبق هماهنگی با حوزه معاونت پژوهش و فناوری وزارت عرفه، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به منظور صرفه جویی در وقت و افزایش دقت پژوهشگران و جلوگیری از پراکندگی اطلاعات موجود در لیست‌های اعلام شده، علاوه بر مشخص نمودن شاخص‌های علمی شناسایی ناشران و نشریات کم اعتبار و نامعتبر، اقدام به ادغام و یکپارچه نمودن لیست‌های موجود در قالب لیستی واحد نموده است. لازم به ذکر است که پس از حذف موارد تکراری در لیست‌های موجود حدود ۳۱۶۰

۲-۷. رتبه‌بندی جهانی ISC

ISC World University Rankings

به منظور مقایسه حرکت علمی و عملکرد دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی و با توجه به تجارت ارزشمند گروه رتبه‌بندی پایگاه استانادی علوم جهان اسلام در زمینه رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در سطح ملی، رتبه‌بندی جدید «ISC در سطح بین‌المللی با عنوان «رتبه‌بندی جهانی ISC» با تصویب شورای راهبری ISC و تأکید وزیر محترم علوم، به عنوان رئیس شورای راهبری در دستور کار قرار گرفت. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای انجام رتبه‌بندی جهانی، ایجاد یک پایگاه داده از جزئیات کامل اطلاعات علمی و پژوهشی کشورها و دانشگاه‌های تراز اول دنیا است که در نتیجه آن امکان برنامه ریزی و تهیه نقشه راه به منظور دستیابی به اهداف و چشم انداز کشور و نیز دانشگاه‌های کشور در سطح بین‌المللی وجود خواهد داشت. رتبه‌بندی جهانی ISC در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ با حضور بیش از ۲۰۰۵ دانشگاه از سراسر دنیا انجام و در سال ۲۰۲۰ نیز بزودی نتایج آن اعلام خواهد شد. در انتخاب معیارهای رتبه‌بندی جهانی ISC توجه به مأموریت دانشگاه‌ها از جمله پژوهش (با وزن ۱۰ درصد)، نوآوری (با وزن ۱۵ درصد)، آموزش (با وزن ۶۰ درصد) و فعالیتهای بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد) مورد نظر قرار گرفته است. اطلاعات این رتبه‌بندی از پایگاه‌های اطلاعاتی Incites، WoS، USPTO، گردآوری شده است. نتایج کامل این رتبه‌بندی در پایگاه اینترنتی به آدرس <https://isc.gov.ir> قابل مشاهده می‌باشد.

۳-۷. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام

ISC Islamic world university rankings

در رتبه‌بندی ISC ۲۰۱۹ از نظر تعداد دانشگاه‌ها، ترکیه با ۷۲ دانشگاه بیشترین تعداد حضور را داشته است. در بین سایر کشورهای اسلامی، ایران با ۴۳ دانشگاه، مالزی با ۲۱ دانشگاه، مصر ۱۸ دانشگاه، اندونزی و پاکستان هر کدام با ۱۳ دانشگاه، عربستان سعودی ۱۲ دانشگاه، الجزایر و تونس هر کدام با ۷ دانشگاه، نیجریه ۶ دانشگاه و مراکش ۵ دانشگاه، عمارت متحده عربی ۴ دانشگاه، لبنان، قطر، اردن، بنگلادش، قزاقستان قطر هر کدام با ۲ دانشگاه و سایر کشورهای اوگاندا، عمان، کویت، کامرون، عراق، سنگال، سودان هر کدام با یک دانشگاه در این رتبه‌بندی قرار گرفته‌اند.

نتایج کامل این رتبه‌بندی در پایگاه اینترنتی به آدرس <https://isc.gov.ir> قابل مشاهده می‌باشد.

جدیدتر جستجو و زبان جستجوی تخصصی می‌باشد. همچنین نیاز اساسی به داشتن برچسب (تگ)‌های مکانی، نوعی و غیره بر روی رکوردهای داده‌ای شامل نویسنده‌گان و مجتمع از سوی مشاورین مطرح شد که می‌تواند به استخراج آمار برای ناحیه‌های جغرافیایی، دسته‌بندی‌های نوعی مانند وزارت علوم/وزارت بهداشت/دانشگاه آزاد و غیره کمک کند. موارد دیگری از جمله افزایش مشاهده‌پذیری دادگان موجود در ISC و همچنین مقیاس‌پذیری پایگاه داده و نرم‌افزارها برای رسیدن نمایه‌سازی به دادگان با حجم زیادتر نیز مطرح و پیرامون آنها بحث شد.

۷. رتبه‌بندی

۱-۷. رتبه‌بندی ملی

گزارش اقدامات انجام شده برای ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور توسط پایگاه استانادی علوم جهان اسلام در سال ۹۹ ارایه گردید. مواردی از قبیل تشکیل کارگروه ویژه با مسئولیت معاون آموزشی وزیر و نیز تدوین معیارها و شاخص‌های ارزیابی با توجه به مطالبات در سطح ملی بر اساس برنامه‌های مصوب بالادستی از قبیل سند چشم انداز، سیاست‌های کلان علم و فناوری و نقشه جامع علمی کشور و نیز توجه به عملکرد دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی و البته آن هم در چارچوب برنامه‌های بالادستی مد نظر قرار گرفت. پس از بررسی‌های انجام شده در جلسات کارشناسی مکرر، برخی شاخص‌ها و معیارهای به همراه وزن‌های مربوطه تهیه و با اعمال تغییرات اساسی در کارگروه مربوطه به تصویب رسید. معیارهای کلی پیشنهادی در ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در ۶ حوزه آموزش (با وزن ۳۰ درصد)، پژوهش (با وزن ۲۵ درصد)، فناوری و نوآوری (با وزن ۲۰ درصد)، بین‌المللی سازی (با وزن ۱۰ درصد)، اثر گذاری اقتصادی (با وزن ۱۰ درصد) و خدمات اجتماعی، زیر ساخت و تسهیلات (با وزن ۵ درصد) می‌باشد.

همچنین معیارهای کلی پیشنهادی جهت ارزیابی پژوهشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در ۵ حوزه پژوهش (با وزن ۲۵ درصد)، فناوری و نوآوری (با وزن ۳۵ درصد)، بین‌المللی سازی (با وزن ۱۰ درصد)، اثر گذاری اقتصادی (با وزن ۲۰ درصد) و خدمات اجتماعی، زیر ساخت و تسهیلات (با وزن ۱۰ درصد) می‌باشد.

در حال حاضر این رتبه‌بندی به صورت آزمایشی بر روی تعدادی دانشگاه‌های منتخب در حال انجام و پس از بررسی و تایید نتایج به کل دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور تعیین یافته و نتایج آن در انتهای سال ۹۹ اعلام خواهد شد.

۸. گزارش نمایه سازی همایش‌های علمی کشور

گزارش وضعیت مقایسه‌ای نمایه سازی همایش‌های علمی کشور از سال ۹۸ بر اساس آیین‌نامه و شیوه‌نامه جدید ثبت همایش‌ها در ISC ارایه گردید. با تصویب شیوه نامه‌ها و قوانین مناسب و ارزیابی دقیق همایش‌ها تلاش شده است همایش‌های معتبر از همایش‌های نامعتبر تفکیک شوند. لازم به ذکر است که در آیین‌نامه و شیوه نامه ثبت همایش‌های علمی جدید که در پایان سال ۱۳۹۷ ابلاغ گردیده است، بر افزایش کیفیت همایش‌های نمایه شده در ISC تاکید شده است و هدف تنها افزایش تعداد همایش‌های نمایه شده نمی‌باشد. تعداد همایش‌های برگزار شده برای دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی و پژوهشگاه‌ها در سال ۹۸ نسبت به سال ۹۷ کاهش یافته است. همایش‌های برگزار شده موسسات آموزش عالی (مراکز آموزشی کوچک) با اجرای شیوه نامه جدید در سال ۹۸ از ۶۴ همایش در سال ۹۷ به ۲۶ همایش در سال ۹۸ کاهش یافته است و تعداد همایش‌های نهادهای دولتی و خصوصی از ۲۹ همایش در سال ۹۷ به ۲ همایش در سال ۹۸ رسیده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود از ابتدای سال ۹۸ همایش‌های نمایه شده در سامانه جامع ثبت و اطلاع رسانی همایش‌های معتبر علمی پایگاه استنادی ISC بر اساس آیین‌نامه و شیوه نامه جدید کاهش یافته است. قابل ذکر است که بعضی از همایش‌ها هم در سطح ملی و هم در سطح بین‌المللی برگزار شده‌اند. در صورت عدم اجرای این شیوه نامه بر اساس رشد افزایشی چند سال قبل پیش‌بینی می‌شد که تعداد همایش‌های سال ۹۸ به بیش از ۹۰۰ مورد برسد.

۴-۷. رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D-8 UNIVERSITIES' RANKING

با در نظر گرفتن حدود یک دهه تجربه پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران و نیز تجربه رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای اسلامی (ISC Islamic world university rankings) و رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان (ISC World university rankings) از سال ۲۰۱۸، بر اساس تفاهم نامه‌ای که میان سازمان D8 و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام منعقد شد، رتبه‌بندی دانشگاه‌های عضو این سازمان به عنوان بخشی از یک قرارداد به پایگاه استنادی علوم جهان اسلام واگذار شد و این رتبه‌بندی با نام D-8 UNIVERSITIES' RANKING در پایگاه انجام گرفت. به منظور رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D-8، اطلاعات پژوهشی ۱۳۰۳۴ سازمان از کشورهای مختلف عضو گروه D-8 در پایگاه اطلاعاتی INCITES در فاصله سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۷ بررسی شد. از بین این سازمان‌ها، دانشگاه‌هایی که بیش از ۱۵۰ مدرک را در این بازه زمانی منتشر کرده بودند جامعه هدف رتبه‌بندی را تشکیل دادند. تعداد دانشگاه‌هایی که این شرایط را داشتند ۳۷۸ دانشگاه بود که در رتبه‌بندی D-8 UNIVERSITIES' RANKING 2019 حضور یافتند. دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشورهای گروه D-8 به تفکیک کشور در جدول زیر نشان داده شده است. همان‌طور که دیده می‌شود، کشورهای ترکیه، ایران و پاکستان بیشترین تعداد دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی را داشته‌اند.

نام کشور	تعداد دانشگاه حاضر در رتبه‌بندی
ترکیه	۱۴۸
ایران	۵۸
پاکستان	۴۳
اندونزی	۴۲
مالزی	۳۳
مصر	۳۳
نیجریه	۱۴
بنگلادش	۷

نتایج کامل این رتبه‌بندی در پایگاه اینترنتی به آدرس <https://d8.isc.gov.ir/URD8.aspx> قابل مشاهده می‌باشد.

همایش‌های نمایه شده در ISC به تفکیک در سال ۹۷ و ۹۸

سال	تعداد کل همایش‌های برگزار شده بین المللی برگزار شده	تعداد همایش‌های برگزار شده ملی برگزار شده	تعداد همایش‌های منطقه‌ای برگزار شده	تعداد همایش‌های دانشگاه‌ها	تعداد همایش‌های مؤسسات آموزشی	تعداد همایش‌های انجمن‌های علمی	تعداد همایش‌های پژوهشگاه‌ها	تعداد همایش‌های دولتی و خصوصی
۱۳۹۷	۶۶۷	۱۳۰	۵۲۳	۱۶	۳۸۳	۶۴	۱۴۶	۴۵
۹۸	۱۲۰	۴۲۰	۸	۳۷۴	۲۶	۱۱۰	۳۲	۲۹

آیین افتتاحیه کنگره پس از تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید و پخش سرود ملی جمهوری اسلامی با خیر مقدم و سخنرانی دکتر محمدجواد دهقانی، ریاست مرکز منطقه‌ای و نیز ریاست کنگره آغاز و با قرائت پیام ایسیسکو و سخنرانی مهندس محمدمهدى فنائی بنیانگذار گروه صنعتی الکتروکویر، دکتر مسعود شفیعی رئیس جمیعت و دبیر دائمی کنگره، دکتر برatali قبادیان معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صنعت معدن و تجارت، دکتر غلامحسین رحیمی شعباف معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف ادامه یافت.

در مراسم افتتاحیه این کنگره، دکتر دهقانی به تشریح افزایش مشارکت ۸۰ برابری در نمایه سازی یافته‌های علمی بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع کشور در ۲۰ سال اخیر پرداخت.

وی با اشاره به افزایش ۱۰ برابری سهم تحقیق و توسعه صنایع در تولید علم صنعتی دنیا، خاطر نشان کرد: در طول بیست سال اخیر، مشارکت صنعت و دانشگاه در ایران افزایش یافته اما نیاز به بهبود دارد.

در ادامه، دکتر عباس صدری رئیس دفتر منطقه‌ای آیسیسکو در تهران پیام دکتر سالم بن محمد المالک مدیر کل سازمان آیسیسکو را برای کنگره قرائت کرد. در این پیام دکتر سالم بن محمد المالک از برگزاری نشست دبیران کل آیسیسکو توسط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام تقدیر نمود و دستاوردهای ارزشمندی را برای آن برشمرد. مدیر کل آیسیسکو همچنین ابراز امیدواری کرد که این کنگره مبنای تدوین راهکارهای مفیدی برای تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه شود و از نتایج آن برای توسعه مراکز آموزشی کشورهای اسلامی بهره گرفته شود. وی بر لزوم تقویت علوم جدید مانند نانوتکنولوژی، هوش مصنوعی، بیوتکنولوژی، حوزه‌های بین رشته‌ای و فنی حرفه‌ای در کشورهای اسلامی تاکید کرد.

دکتر سالم بن محمد المالک افزود: موضوع این کنگره بسیار قابل توجه است و دستاورده آن به حتم می‌تواند

بیست و دومین کنگره

سراسری همکاری‌های دولت،

دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری، دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست ISC و رئیس مرکز منطقه‌ای گفت: یکی از اهداف متعددی که مرکز منطقه‌ای دنبال می‌کند حمایت از برگزاری همایش‌های مختلف در سطح کشور است. با توجه به مسئله پاندمی ویروس کرونا و عدم امکان برگزاری جلسات به صورت حضوری، مرکز منطقه‌ای و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در برگزاری مجازی «بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی» با (<http://22cgu.ir>) همکاری جمیعت ایرانی پیشبرد ارتباط صنعت و دانشگاه همکاری می‌کند.

بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی "به تاریخ ۲۵ و ۲۶ شهریور با اجرای مراسم افتتاحیه و پنج نشست تخصصی مجازی از ساعت ۹ الی ۱۶ آغاز به کار کرد. هدف از این کنگره بررسی و تعیین نقش دولت، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی در تحکیم ارتباط فی‌مابین، دستیابی به ساز و کارهای لازم و تعیین استراتژی‌های مناسب است.

این کنگره در پنج نشست تخصصی با عنوان‌های:

- بازآفرینی نظام آموزش عالی با تاکید بر کارآفرینی و مهارت محوری
- فرصت‌ها و چالش‌های ارتباط بازیگران اکوسیستم فناوری و نوآوری کشور
- الگوها و تجارب بین‌المللی ارتباط صنعت و دانشگاه
- اقتصاد نوآوری: راهبردی اثر بخش در حوزه تعاملات دانشگاه و صنعت
- نهادهای واسط و مدل‌های ارتباطی

با حضور متخصصان از دستگاه‌های اجرایی، وزارت‌خانه‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و نیز صنایع دولتی و خصوصی برنامه‌ریزی شده بود و حدود ۶۰ سخنران مطالب خود را در این کنگره حول محورهای یاد شده ارایه نمودند.

کشور ابلاغی توسط مقام معظم رهبری در شهریور ۱۳۹۳ نیز به روشنی ذکر شده است. در این سند تبدیل علم به ثروت و قدرت با حفظ ارزش‌های اسلامی مورد تاکید قرار گرفته است. در همین راستا، آموزش عالی و صنایع دنیا نیز تغییر کرده اند. آنها در حال حاضر نه تنها بیشتر علم محور شده اند بلکه پژوهش‌های علمی نقش مهم‌تری در پیشبرد اهدافشان ایفا می‌کند. همکاری صنعت و دانشگاه نیز پدیده دیگری است که در چند دهه اخیر تغییری بنیادین کرده است. یکی از راه‌های بررسی همکاری صنعت و دانشگاه، شاخص هم نویسنده‌ی آنها است. انتشارات مشترکی که در سطح بین‌المللی در معتبرترین مجلات منتشر می‌شوند راهی پذیرفته شده برای سنجش میزان همکاری صنعت و دانشگاه است.

وی گفت: تولید علمی که در بخش‌های تحقیق و توسعه دنیا صورت می‌گیرد را تولید علم صنعتی نیز می‌نامند. به عبارت دیگر، تولید علم صنعتی به تولید علمی اطلاق می‌شود که در تولید آن حداقل یک پژوهشگر از بخش صنعت مشارکت داشته باشد.

سهم بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع در تولید علم در دنیا

رئیس مرکز منطقه‌ای در ادامه اظهار داشت: از لحاظ حجمی، تعداد مدارکی که بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع در معتبرترین مجلات دنیا منتشر کرده‌اند از حدود ۳۲ هزار مورد در سال ۱۹۹۰ به حدود ۲۷۰ هزار مورد در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است. این یعنی بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع بیش از ۸ برابر گذشته در فعالیت‌های علمی دخیل شده اند. برای مقایسه اگر به تولید علم دنیا در همین مدت زمان توجه شود مشخص خواهد شد که تولید علم دنیا در مدت مشابه تقریباً چهار برابر شده است. بنابراین، سرعت رشد تولید علم در بین بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع در دنیا از شتاب بیشتری برخوردار بوده است.

زمینه اثربخشی هر چه بیشتر دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی کشورهای عضو را فراهم آورد.

همچنین دکتر غلامحسین رحیمی معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گزارشی از عملکرد مؤثر مراکز کارآفرینی، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، دفاتر ارتباط صنعت و دانشگاه، و شورای تحول در ارتباط دانشگاه و صنعت، به عنوان بازوهای ارتباط دهنده صنعت و دانشگاه ارائه داد.

ایشان همچنین بر لزوم فراهم آوردن زمینه‌های تشویق و ترغیب اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی تاکید کرد و خواستار تصویب پایان نامه‌ها و رساله‌های تقاضا محور شدند. همچنین، دکتر غلامحسین رحیمی بر اهتمام جدی به کارورزی و مهارت آموزی و توجه به دانش پایه در همه حوزه‌ها تاکید نمود.

سپس، دکتر فنایی به بررسی ضرورت بازنگری در محتوای دروس مهندسی و وارد کردن مفاهیم اثربخش جهانی مانند استاندارد سازی پرداخته و خواستار اهتمام بیش از پیش به اخلاق حرفه‌ای و مهندسی، رعایت اصول کیفی تولید، تحقق اخلاق گرایی، حصول منافع جمعی و هدف گذاری صحیح و واقع گرایانه در صنعت شد.

در پایان مراسم افتتاحیه، دکتر عاملی به تشریح تحولات حوزه صنعت و علم در جهان با حضور فناوری‌های نو و حرکت از فناوری شیئی به سوی فناوری رقومی پرداخته و بر تخصیص بودجه کافی به تحقیق و توسعه در جهت رشد فناوری‌های نو تاکید نمود.

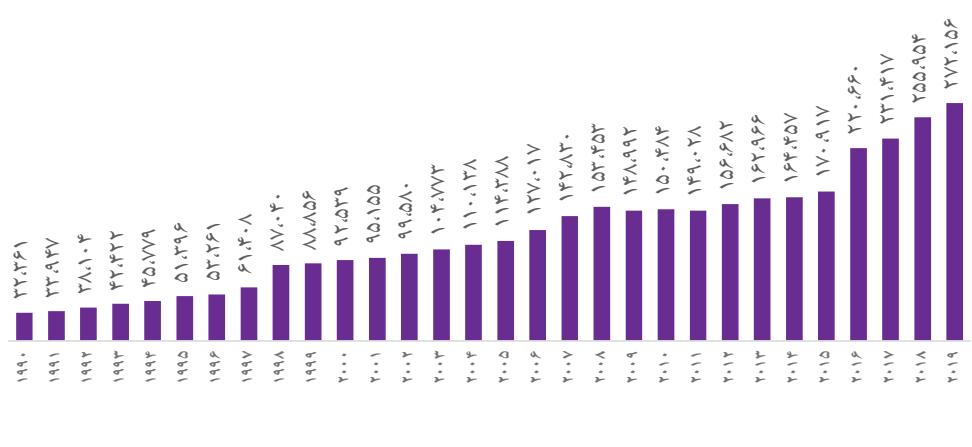
موضوعات نشست اول و دوم که در روز نخست این کنگره برگزار شد، به ترتیب عبارتند از: «بازآفرینی نظام آموزش عالی با تاکید بر کارآفرینی و مهارت محوری» و «فرصت‌ها و چالش‌های ارتباط بازیگران اکو سیستم فناوری و نوآوری کشور».

افزایش ۱۰ برابری سهم تحقیق و توسعه صنایع کشور در تولید علم صنعتی دنیا در ۲۰ سال اخیر

ریاست مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری در ادامه گفت: در فرایند تغییر نسل مراکز آموزش عالی تا سال ۱۹۴۵، آموزش مهم‌ترین وظیفه دانشگاه‌ها را تشکیل می‌داد اما از این سال به بعد پژوهش به آن اضافه شد. با آغاز دهه نود میلادی، اثربگذاری اقتصادی و اجتماعی جلوه دیگری در دانشگاه‌ها پیدا کرد به گونه‌ای که دانشگاه‌ها سعی کردند تا آنچه تولید می‌کنند در جامعه و نیز اقتصاد کاربرد بیشتری داشته باشد.

سرپرست ISC در ادامه افزوود: تاثیرگذاری اقتصادی و اجتماعی دانشگاه‌ها در سیاست‌های کلان علم و فناوری

دهقانی افزود: به همین نسبت، سهم تولید علم بخش تحقیق و توسعه دنیا از کل تولید علم دنیا نیز افزایش یافته است. بر اساس آمار موجود، سهم تولید علم بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع از کل تولید علم دنیا از ۴٪ در سال ۱۹۹۰ به ۹٪ در سال ۲۰۱۹ (بیش از دو برابر) افزایش یافته است. ضمناً در سال ۱۹۹۰ میزان تولید علم دنیا حدود ۸۰۰ هزار مورد بود که در سال ۲۰۱۹ به بیش از ۳ میلیون مورد رسیده است.

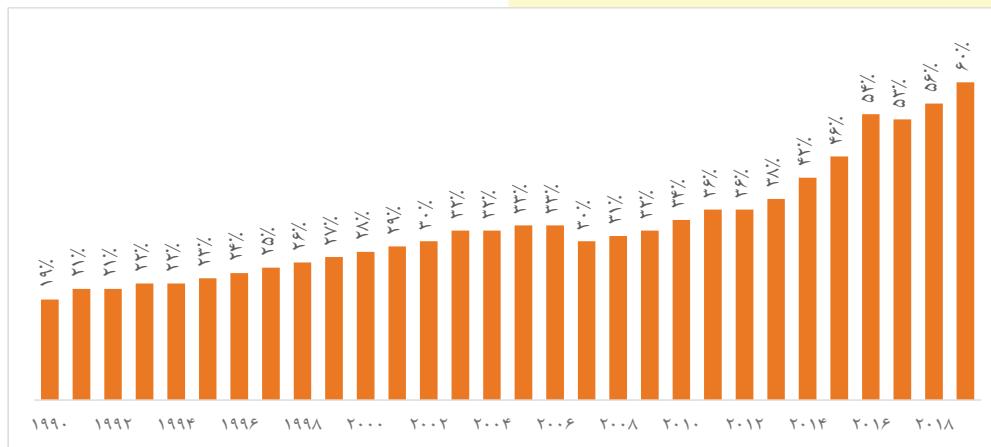
وی در ادامه گفت: همکاری صنعت و دانشگاه و همانشماری این دو مجموعه در سطح دنیا در طول این ۲۰ سال تقریباً سه برابر شده است. در سال ۱۹۹۰ حدود ۱۹٪ از علم تولید شده در بخش تحقیق و توسعه صنایع با همکاری دانشگاه‌ها به سرانجام رسیده بود اما این رقم در سال ۲۰۱۹ به ۶۰٪ افزایش یافته است. به عبارت دیگر، در حال حاضر حدود ۶۰٪ تحقیقاتی که در صنعت صورت می‌پذیرد با همکاری دانشگاه است. این افزایش تقریباً در همه حوزه‌های مختلف علم، اعم از علوم کشاورزی، فنی و مهندسی، علوم پایه، پزشکی و انسانی و اجتماعی وجود داشته است. به عنوان مثال، در حوزه انسانی و اجتماعی هم انتشاری صنعت و دانشگاه از ۲۵٪ در سال ۱۹۹۰ به بیش از ۵۰٪ در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.

سرپرست ISC در این کنگره گفت: تغییر در ماهیت بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع در تمامی حوزه‌های علم رخ نمائی می‌کند، به نحوی که تقریباً هیچ یک از رشته‌های علمی از این قاعده مستثنی نیست. به عنوان مثال، تعداد مدارک تولید شده توسط بخش‌های تحقیق و توسعه مرتبط با صنایع حوزه کشاورزی از ۱۰۸۸ مورد در سال ۱۹۹۰ به ۱۰۰۳۶ مورد (یعنی ۱۰ برابر) در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.

تعداد مقالات حوزه فنی و مهندسی بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع از ۶۶۹۹ مورد در سال ۱۹۹۰ به ۸۸۸۱۰ مورد (۱۳ برابر) در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است. در علوم پزشکی همین مقادیر از ۱۱۴۸۳ مورد در سال ۱۹۹۰ به ۱۰۰۳۴۹ (۶ برابر) در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته‌اند.

در علوم پایه نیز وضعیت مشابه است و تعداد مدارک منتشر شده در معتبرترین مجلات بین‌المللی از ۱۶۸۸۵ مورد (۶ برابر) افزایش یافته است. در حوزه علوم اجتماعی و انسانی نیز بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع فعالیت بیشتری داشته‌اند. به طوری که تعداد مدارک آنها در WoS از ۱۳۹۸ مورد در سال ۱۹۹۰ به ۲۱۷۶۸ مورد (۱۵ برابر) در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است.

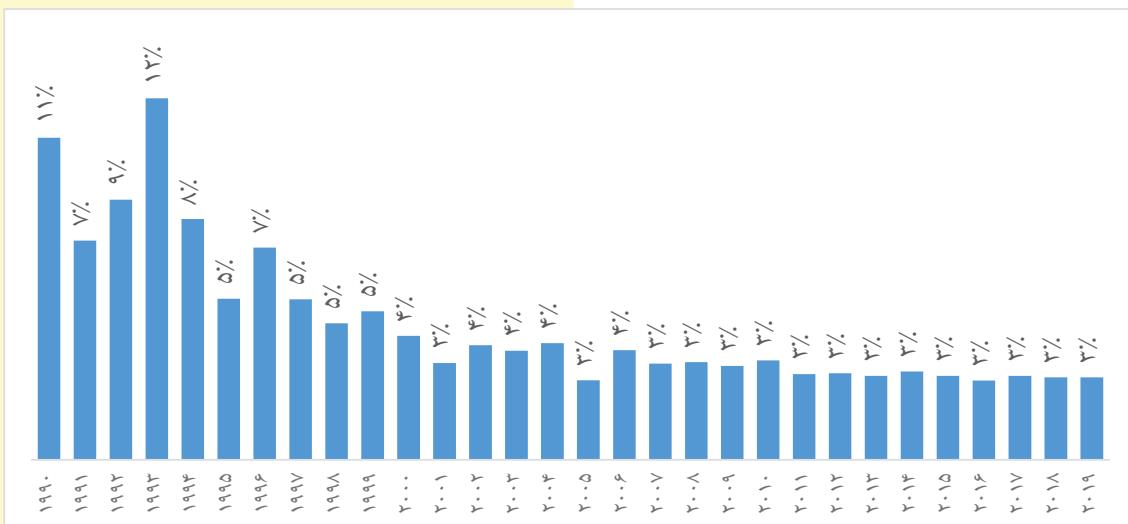
سهم مشارکت صنعت و دانشگاه از کل تولید علم بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع - WoS

وی ادامه داد: بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که سهم بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع ایران از کل تولید علم کشور از ۱۱٪ در سال ۱۹۹۰ به ۳٪ در سال ۲۰۱۹ رسیده است. این مسئله نشان می‌دهد که علیرغم افزایش نقش بخش‌های تحقیق و توسعه صنایع در تولید علم صنعتی کشور، این میزان متناسب با افزایش سهم تولید علم کشور نبوده است.

سهم تولید علم بخش تحقیق و توسعه صنایع ایران از کل تولید علم ایران - WoS

بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولته دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی با رونمایی از طرح پل به کار خود پایان داد

«بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی» ۲۶ شهریور با برگزاری سه نشست تخصصی مجازی و مراسم اختتامیه از ساعت ۹ الی ۱۶ به کار خود پایان داد.

محورهای این کنگره که با هدف بررسی و تعیین نقش دولت، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی در تحکیم ارتباط فی‌مابین، دستیابی به ساز و کارهای لازم و تعیین استراتژی‌های مناسب برگزار شده بود، عبارت بودند از:

۱. نقش ارتباط صنعت و دانشگاه در تحقق اقتصاد مقاومتی

۲. جایگاه ارتباط دانشگاه و صنعت در برنامه توسعه ششم

۳. علم، فناوری و نوآوری در الگوی پیشرفت اسلامی ایران

۴. روش‌های توسعه مهارت و اشتغال‌پذیری در برنامه‌ریزی‌های آموزشی دانشگاه‌ها و مدارس

۵. تبیین سیاست‌ها و راهکارهای کارآفرینی، تجاری‌سازی دستاوردهای علمی و رفع نیازهای صنعت

دهقانی در پایان گفت: سیاست‌های کلان علم و فناوری ابلاغی توسط مقام معظم رهبری، تولید علم درجهت تولید ثروت و قدرت با حفظ ارزش‌های اسلامی را مورد تأکید قرار داده اند، از همین رو در مسیر توسعه، کشور ناگزیر باید ارتباط صنعت و دانشگاه را به عنوان یکی از ارکان اصلی مورد توجه قرار دهد. در ۲۰ سال اخیر، دانشگاه‌های کشور ظرفیت‌های پژوهشی خود را به سرعت توسعه داده اند، اما همزمان از این ظرفیت عظیم در راستای ارتقای سطح علمی مراکز تحقیق و توسعه صنایع بهره برداری نشده است. ارتباط صنعت و دانشگاه راهبردی مناسب در جهت افزایش توان پژوهشی صنعت کشور است. مراکز تحقیق و توسعه زبان مشترک صنعت و دانشگاه هستند. پیشتابی دانشگاه‌های کشور در عرصه تولید علم بین‌الملل فرصتی مغتنم برای صنایع کشور بوده و صنایع می‌توانند از این فرصت برای سازماندهی مراکز تحقیق و توسعه کمال استفاده را ببرند.

متخصص می‌باشد رونمایی کرد. این طرح بر آن است با نگاهی مسئله محور، نتیجه گرا، جامع، متفاوت، ساختارمند و متنکی بر برنامه و به دور از هر رویکرد تبلیغی و احیاناً نمایشی و تمرکز بر واقع‌گرایی پژوهش محور، در مسیر حل عارضه‌ای مزمن گام بردارد. بر این اساس اهداف این طرح ملی شامل: ایجاد و تقویت بنیان‌های تبادلی و تعاملی از طریق پلی مستحکم و قابل اتکاء، به جریان انداختن سرمایه‌ی راکد و زیر ساخت‌های معطل، احیاء صنایع نیمه فعال و غیر فعال، نجات سرمایه راکد بانک‌ها نزد واحدهای صنعتی راکد، بهره‌وری صنایع و واحدهای موجود در استفاده از منابع و حداکثرسازی بهره‌وری از ظرفیت‌های واقعاً موجود به روزآوری دانش و بهبود فناورانه صنایع، بهینه سازی سیستم‌ها، چابکی و رقابت‌پذیری صنایع در شرایط پساتحریم، و اهداف مهم دیگر می‌باشد.

۶. اکوسیستم نوآوری: راهبردی اثر بخش در حوزه تعاملات دانشگاه و صنعت
۷. ایفای نقش دانشگاه‌های نسل سوم در توسعه منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی.

موضوعات نشست‌های سوم، چهارم و پنجم که در روز دوم کنگره برگزار شد، به ترتیب عبارت بودند از: «الگوها و تجارب بین‌المللی ارتباط صنعت و دانشگاه»، «اقتصاد نوآوری: راهبردی اثربخش در حوزه تعاملات دانشگاه و صنعت» و «تهاده‌های واسط و مدل‌های ارتباطی».

آیین اختتامیه کنگره پس از تلاوت آیاتی چند از کلام الله مجید و پخش سرود ملی جمهوری اسلامی با ارائه گزارشی توسط دکتر محمدرضا صالحی دبیر اجرایی کنگره آغاز و با سخنرانی دکتر جعفر توفیقی رئیس پژوهشگاه نفت، دکتر سید ستار هاشمی معاون ICT، دکتر محمدرضا ظهیر امامی مدیرعامل شرکت تولیدی صنعتی فراسان، و دکتر علی وحدت رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی ادامه یافت. در انتها دکتر مسعود شفیعی رئیس جمعیت و دبیر دائمی کنگره به جمع بندی موارد مطرح شده در بیست و دومین کنگره سراسری همکاری‌های دولت، دانشگاه و صنعت برای توسعه ملی پرداخت.

وی در صحبت‌های خود در آیین اختتامیه به اهداف این کنگره طی ۲۲ دوره برگزاری آن اشاره کرد و نسبت به تکامل رویکرد این کنگره از ارتباط بین صنعت و دانشگاه به همکاری آنها خبر داد. رئیس جمعیت و دبیر دائمی کنگره بزرگترین هدف این کنگره را عملی شدن پژوهه‌های علمی دانشگاه در بخش صنعت دانست و گفت: «تحقیقات باید به سمت صنعت و صنعتی شدن بروند».

در ادامه دکتر شفیعی با ارائه چند نکته و پرسش کلیدی اینگونه به صحبت‌های خود خاتمه داد: "متولی ارتباط صنعت و دانشگاه کیست؟ چه مدل ارتباطی بین دانشگاه و صنعت به درد ما می‌خورد؟ چرا بعد از ۵۰ سال مدیران ارشد در مورد کارآموزی صحبت می‌کنند؟ انتقال تجربیات چطور اتفاق می‌افتد؟ چگونه جایگاه اصلی خود در تولید را پیدا کنیم؟ در تولید علم بالا هستیم اما ثبت و اختراع نداریم. موازی کاری‌ها باید کنار گذاشته شود. چطور می‌شود تکنولوژی و علم را به سمتی ببریم که تولید ثروت کند؟"

وی همچنین در پایان از طرح پل که یک طرح در خصوص تحول صنعت کشور است و از طریق تقویت‌سازی و کارهای ارتباط واقعی صنعت به مثابه حامی دانشگاه و موتور توسعه کشور و دانشگاه به عنوان پایگاه دانش و نیروی محركه جامعه دانشی و تربیت کننده نیروی

به بیان خوش آمدگویی پرداختند.

در این نشست، سه پنل با عنوان ۱- وضعیت آموزش عالی در شرایط کرونا-۲- فرصت‌هایی برای همکاری‌های علمی، تحقیقاتی، نوآوری، توسعه‌ای و انتقال فناوری ۳- مبادله دانشجو بین ایران و مجارستان و بورسیه‌های تحصیلی برنامه ریزی شده بود که در هر موضوع سخنرانان به ایراد سخنرانی خود پرداختند.

در پنل اول که با عنوان وضعیت آموزش عالی در شرایط کرونا بود، پروفسور عطاء... کوهیان معاون امور بین‌الملل وزارت عتّف جمهوری اسلامی ایران، دکتر لورا سینورووس - ژابو، رئیس بخش وزارت نوآوری و فناوری، بخش استراتژی و توسعه سازمانی در آموزش عالی و دکتر آلان آپار معاون دانشگاه سملویس به ایراد سخنرانی پرداختند.

دکتر کوهیان معاون مرکز همکاری‌های علمی بین‌المللی وزارت عتّف گفت: پیوستن به تحقیقات و بین‌المللی کردن دانشگاه‌ها، تبادل دانشجویان دکتری و تبادل اعضای هیئت علمی از موارد مهمی می‌باشد که بین دو کشور باید پرداخته شود.

دکتر لورا سینورووس - ژابو در خصوص تجارت دانشگاه‌ها در شرایط کرونا برای حرکت به سمت آموزش برخط صحبت کردند. از مواردی که ایشان بدان پرداخت بررسی مشکلات پیش روی آموزش عالی برای آموزش مجازی، تجارت کاربردی، استراتژی بخش آموزش عالی در خصوص دوران کرونا و حمایت از ارتقای سیاست‌های آموزشی در این شرایط بود.

دکتر آلان آپار نیز با توجه به شرایط پاندمی کرونا در مورد آموزش و آزمون برخط تمرين محور به ایراد سخنرانی پرداختند.

در پنل دوم، چهار سخنرانی وجود داشت. در سخنرانی اول محمدعلی فرحنگیان معاون بین‌الملل وزارت انرژی درخصوص جایگاه صنعت برق ایران در سطح جهانی به ایراد سخنرانی پرداختند و همکاری‌های بین ایران و مجارستان در این خصوص را تبیین کردند.

سپس پروفسور یانوش لواندوفسکی معاون علوم و نوآوری و رئیس افتخاری کنفرانس و روسای دانشگاه‌های مجارستان و رئیس دانشگاه فناوری و اقتصاد بوداپست سخنرانی خود را با عنوان "ارائه یک مدل نوآورانه: پارک علم و فناوری و دانشگاه فناوری و اقتصاد بوداپست" ایراد کردند.

سخنران بعدی دکتر مهدی لطفی رئیس پارک علم و فناوری یزد در سخنرانی خود به تبیین چارچوب و زیرساخت‌های لازم برای برقراری همکاری‌های علمی و

شرکت نماینده ISC و مرکز منطقه‌ای در نشست مشورتی پتانسیل همکاری‌های علمی ایران-مجارستان

به گزارش اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)، دکتر محمدرضا فلاحتی قدیمی فومنی مشاور، ریاست و مدیر اداره روابط عمومی و همکاری‌های علمی بین‌المللی مرکز منطقه‌ای و ISC در تاریخ ۲۶ شهریور ۱۳۹۹ در نشست مشورتی پتانسیل همکاری‌های علمی ایران-مجارستان شرکت کردند و سخنرانی خود را با عنوان "پتانسیل مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری (RICEST) و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) با دانشگاه‌های مجارستان" ارائه کردند.

شرکت در این نشست مشورتی پیرو تعاملات مرکز منطقه‌ای و پایگاه استنادی با دانشگاه یزد به عنوان دانشگاه رابط ایران با کشور مجارستان محقق شد.

این نشست مشورتی از ساعت ۱۳:۳۰ الی ۱۶ روز چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۳۹۹ و به صورت مجازی برگزار گردید.

در این نشست، دکتر بالا زس وینس نگی رئیس کمیته بین‌المللی کنفرانس روسای دانشگاه‌های مجارستان و نیز دکتر پترا پرنی دبیر اروپایی و بین‌المللی کنفرانس روسای دانشگاه‌های مجارستان مدیریت جلسه را بر عهده داشتند. در نشست افتتاحیه، حمیدرضا نافذ عارفی سفیر ایران در مجارستان، پروفسور لازلو بورهی رئیس کنفرانس روسای دانشگاه‌های مجارستان و رئیس دانشگاه اتوس لوراند مجارستان، پروفسور قاسم برید لقمانی، رئیس دانشگاه یزد و آقای زولтан وارگا - هاژونیتس سفیر مجارستان در ایران

وی ضمن بیان مهم‌ترین وظایف پایگاه گفت: در این پایگاه فرآورده‌های متعددی وجود دارد که با توجه به شرایط کرونا، نماگر کوید-۱۹ یکی از آن موارد است. در این فرآورده اطلاعات آماری و مصور در وضعیت مبتلایان به کوید-۱۹ در کشورهای جهان، نرخ بهبود یافتنگان و غیره و همچنین مجموعه حاوی بیش از ۱۸۰۰۰ مقاله تمام متن مرتبط با این بیماری وجود دارد.

وی افزود: سامانه نشریات جهان اسلام حاوی ۳۴۰۰ نشریه علمی کشورهای اسلامی است که توانسته اند معیارهای کیفی ISC را کسب و در این پایگاه نمایه شوند. این نشریات در سه دسته نشریات لیست اولیه، لیست انتظار و نشریات هسته دسته بندی شده اند و نشریات هسته معتبرترین نشریات ISC محسوب می‌شوند.

رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران، کشورهای اسلامی و جهان، فرآورده بعدی ISC است که رتبه‌بندی جهانی بسیار مورد استقبال جامعه بین‌المللی قرار گرفته است. هدف آن است تا معیارهایی در این رتبه‌بندی لحاظ شود که بتواند سبب تولید صنعتی، ملی، اقتصادی و ... شود. وی همچنین به سامانه جامع ثبت و اطلاع رسانی همایش‌های معتبر ملی، فهرست مندرجات نشریات فارسی و سامانه نشریات علمی پرداخت و گفت: ISC بر اساس معیارهایی همایش‌ها را بررسی و در صورت کسب امتیازات لازم، آنها را در پایگاه مرتبط خود ثبت کرده و برای آنها شناسه تعریف می‌کند. همچنین دسترسی به اطلاعات کتاب‌شناسخی نشریات و نیز مقایسه عملکرد دانشگاه‌ها، نویسنده‌گان، ناشران و ... بر اساس مقالات منتشره از طریق وبگاه ISC در دسترس است.

رصدخانه علم جهانی ISC نیز با استفاده از اطلاعات معتبر جهانی تولید علم کشورها را تحلیل و در قالب جداول و نمودارهای مقایسه‌ای برای هر کشور و در هر منطقه فراهم می‌آورد.

دکتر فلاح‌تی در پایان و با توجه به توضیحات ارائه شده برای همکاری با دانشگاه‌های مجارستان در حوزه‌های زیر اعلام آمادگی کرد:

۱. عقد تفاهم نامه همکاری‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و فناوری بین مرکز منطقه‌ای و ISC و دانشگاه‌های مجارستان
۲. بررسی و نمایه‌سازی نشریات دانشگاه‌های مجارستان در ISC

۳. ارائه دسترسی به نماگر کوید-۱۹ به دانشگاه‌های مجارستان

۴. انجام طرح‌های پژوهشی مشترک در حوزه پایگاه‌های

فناورانه در سطح بین‌المللی پرداختند. سخنران آخر در این پنل دکتر محمدرضا فلاحتی قدیمی فومنی ابتدا تاریخچه تاسیس مرکز منطقه‌ای را معرفی و سپس اهم وظایف این سازمان را بیان و اعلام داشتند مرکز منطقه‌ای یک مرکز حاوی انواع مختلفی از منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی است که زیر نظر فرهنگستان علوم جهان وظیفه توزیع اطلاعات علمی در سطح ایران و کشورهای منطقه را بر عهده دارد.

دکتر فلاحتی خاطرنشان کرد: از جمله مهم‌ترین فعالیت‌های این مرکز، خرید و توزیع و یا تهیه و تولید انواع پایگاه‌های اطلاعات علمی است که از آن جمله می‌توان به پایگاه جامع مقالات تمام متن فارسی، پایگاه‌های مقالات انگلیسی و عربی، پایگاه مقالات کنفرانس‌های علمی، پایگاه کتاب‌های الکترونیکی و غیره اشاره کرد.

وی ادامه داد: مرکز منطقه‌ای همچنین بیش از ۱۰۰ نشریه معتبر کشور را منتشر می‌کند و با داشتن شورای انتشارات با دانشگاه‌ها در چاپ و نشر کتاب‌های علمی اعضای هیئت علمی همکاری می‌کند.

این مرکز همچنین از برگزاری کنفرانس‌ها و همایش‌های ملی حمایت مادی و معنوی به عمل می‌آورد و اخیراً مسئولیت ارزیابی نشریات علمی کشور نیز به این مرکز واگذار شده است.

وی در مورد گستره فعالیت این مرکز گفت: در حال حاضر حدود ۴۰ شاخه در داخل و خارج از کشور داریم که در دانشگاه‌های معتبر تاسیس شده اند و خدمات و منابع علمی مرکز را در اختیار محققان، اساتید و دانشجویان قرار می‌دهند.

وی به تاسیس جدیدترین شاخه مرکز منطقه‌ای در دانشگاه بوخوم کشور آلمان اشاره کرد و گفت: دانشگاه‌های زیادی به استفاده از منابع فارسی مرکز منطقه‌ای علاقه نشان داده اند و مرکز منطقه‌ای پیرو انعقاد قرارداد، منابع تمام متن فارسی خود را در اختیار دانشگاه‌های دارای کرسی زبان و ادب فارسی، مراکز ایران شناسی و شرق‌شناسی قرار می‌دهد. ضمناً مرکز منطقه‌ای برای برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه مدت از طریق دعوت یا مبادله اساتید مرکز با دانشگاه‌های مجارستان اعلام آمادگی می‌کند.

دکتر فلاحتی سپس به معرفی تاریخچه تاسیس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) پرداخت و گفت: ISC در سال ۲۰۰۸ و در جریان نشست وزرای آموزش عالی کشورهای اسلامی در باکوی آذربایجان تایید شد. این پایگاه یک پایگاه استنادی است که مانند Scopus و ISI عمل می‌کند.

دعوت از اساتید دو طرف برای سفر به کشور دیگر

در پنل سوم مبادله دانشجویان بین دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت و سرانجام در جلسه اختتمیه، دکتر کوهیان و دکتر جانوس جوزسا به جمع بندی جلسه پرداخته و ابراز امیدواری کردند موارد مطرح شده در این جلسه ثبت و برای عملیاتی سازی آن کارگروهی تشکیل شود.

اطلاعاتی و نیز مطالعات علم سنجی

۵. برگزاری سمینار، همایش، وبینار و کارگاه‌های آموزشی مشترک
۶. تاسیس شاخه مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی در دانشگاه‌های مجارتستان برای تامین منابع اطلاعات علمی مورد نیاز اساتید و دانشجویان دانشگاه‌های مجارتستان
۷. برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه مدت از طریق

لیست همایش‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

می‌باشد. سازماندهی برونداد همایش‌ها با تقویت چرخه مدیریت دانش در کشور و ارتقا سطح کیفی و اثربخشی همایش‌ها از جمله اهداف مهم این سامانه می‌باشد.

علاوه براین، امکان دسترسی به اطلاعات و لیست کامل عنوان همایش‌های معتبر برگزار شده و در حال برگزاری در حوزه‌های موضوعی مختلف و اطلاع رسانی در مورد همایش‌های نامعتبر و فاقد مجوز را فراهم می‌کند.

در سامانه جامع ثبت و اطلاع رسانی همایش‌های معتبر علمی، ثبت و نمایه کردن همایش‌های معتبر علمی مطابق با شیوه‌نامه مربوطه و بر اساس فرآیند معین انجام می‌گیرد. این سامانه پایگاهی برای نمایه کردن همایش‌های معتبر علمی، مدیریت مرکز اطلاعات همایش‌ها با اطلاع رسانی سریع و جامع درخصوص زمان و عنوان همایش‌ها به پژوهشگران حوزه‌های گوناگون

عنوان همایش	نام دانشگاه	تاریخ برگزاری
اولین همایش ملی نانو فوتونیک ایران	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۱۳۹۹/۰۸/۰۱
هشتمین کنفرانس ملی مصالح و سازه‌های نوین در مهندسی عمران	دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته	۱۳۹۹/۰۸/۰۷
پنجمین همایش بین‌المللی مهندسی سازه	انجمن علمی مهندسی سازه ایران	۱۳۹۹/۰۸/۲۰
اولین همایش منطقه‌ای کووید ۱۹ دستاوردها، تهدیدها و فرصت‌های پیش رو	دانشگاه علوم پزشکی اراک با همکاری دانشگاه آزاد واحد اراک	۱۳۹۹/۰۸/۲۰
اولین کنفرانس ملی تازه‌های علوم ورزشی و سلامت	دانشگاه ایلام	۱۳۹۹/۰۸/۲۱
اولین همایش ملی یادگیری سیار	دانشگاه علامه طباطبائی	۱۳۹۹/۰۸/۲۲
هفتمین کنفرانس ملی رادار و سامانه‌های مراقبتی ایران	دانشگاه صنعتی مالک اشتر	۱۳۹۹/۰۸/۲۸
اولین همایش ملی توسعه روستایی، اشتغال و کارآفرینی	دانشگاه گیلان	۱۳۹۹/۰۸/۲۸
سومین کنفرانس ملی هوانوردی عمومی ایران	پژوهشگاه هوافضا	۱۳۹۹/۰۸/۲۹
اولین کنفرانس ملی داده‌کاوی در علوم زمین	دانشگاه صنعتی اراک	۱۳۹۹/۰۸/۲۹

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					جایگاه
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	جایگاه
۱.۴۳	۱.۶۱	۱.۷۲	۱.۷۷	۱.۹۱	۴۲۰۶۵	۴۹۴۰۳	۵۴۳۶۵	۵۶۰۵۱	۶۰۰۲۲	۱۹	۱۸	۱۶	۱۶	۱۶	تولید علم در جهان
۱۹.۶۲	۲۰.۷	۲۰.۵۳	۱۹.۹۹	۲۱.۰۱	۴۲۰۶۵	۴۹۴۰۳	۵۴۳۶۵	۵۶۰۵۱	۶۰۰۲۲	۲	۲	۱	۱	۱	تولید علم در کشورهای اسلامی
۰.۹۲	۱.۰۷	۱.۱۷	۱.۳۱	۱.۵۴	۴۵۲۹۶۲	۴۴۹۲۳۵	۳۸۶۸۷۲	۲۸۵۲۲۶	۱۴۸۴۹۷	۲۰	۲۰	۱۹	۱۸	۱۶	استنادات ^۱
۰	۰	۰	۴.۲۶	۵.۶	۰	۰	۰	۴۴	۹۷	۰	۰	۰	۲۰	۱۶	مقالات داغ
۱.۲۳	۱.۷	۱.۹۵	۲.۴۵	۳.۳۴	۱۹۰	۲۷۱	۳۲۴	۴۲۸	۶۳۱	۲۳	۲۷	۲۵	۲۳	۱۶	مقالات پر استناد
۱.۲۳	۱.۷	۱.۹۵	۲.۴۶	۳.۳۷	۱۹۰	۲۷۱	۳۲۴	۴۲۱	۶۴۵	۲۳	۲۷	۲۵	۲۳	۱۶	مقالات برتر
۰.۹	۱.۰۳	۱.۱۶	۱.۳۳	۱.۵۹	۷۵۰	۱۰۲۱	۱۲۴۵	۱۷۷۶	۲۴۲۱	۲۶	۲۴	۲۴	۳۰	۲۷	مقالات برتر (جمعی)
۰.۷	۰.۵۷	۰.۵۵	۰.۴۹	۰.۴۳	۴۹۴۴	۴۳۷۴	۴۱۲۸	۳۵۴۵	۲۵۴۹	۳۱	۲۶	۲۷	۲۸	۴۱	مقالات کنفرانس
۱۱.۷۵	۸.۸۵	۷.۶۱	۶.۲۲	۴.۱۱											درصد مقالات کنفرانس ^۲
۰.۶۱	۰.۶۵	۰.۷۲	۰.۷۹	۰.۹۳	۸۸۱۴	۱۰۲۰	۱۲۰۸۶	۱۳۸۹۷	۱۷۲۷۵	۳۶	۳۵	۳۰	۲۸	۲۴	مشارکت بین المللی
۲۰.۹۵	۲۰.۷۲	۲۲.۲۴	۲۴.۸۷	۲۸.۱۵											درصد مشارکت بین المللی ^۳
					۱۹۲	۲۱۲	۲۴۵	۲۷۲	اج ایندکس ایران در روز ۲۱ ماه اوت ۲۲۲ است.						اج ایندکس
					مهندسي، شيحي و علم مواد	مهندسي، شيحي و علم مواد	مهندسي، علم مواد شيحي	مهندسي، علم مواد شيحي	مهندسي، علم مواد شيحي						قلمروهای پژوهشی برتر
					آمریکا، کانادا و مالزی	آمریکا، کانادا و مالزی	کانادا و ایتالیا	اوسترالیا	آمریکا، کانادا و اوسترالیا						کشورهای همکار برتر

۳. منظور، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشور است.

داده های مندرج در این گزارش در ۱۵ شهریور ۱۴۰۰ به روز رسانی شده است.

۴. منظور از درصد با میزان مشارکت بین المللی (را سهم دیبلوماسی علمی در کشور)، درصد مقالات مشترک بین المللی از کل مقالات کشور است.

۱. داده های مربوط به بعض استنادات از پایگاه InCite و با در نظر گرفتن ESCI استخراج شده است.

۲. در این ردیف فرآواتی تجمعی مقالات برتر از ابتدا تا سال مورد نظر محاسبه شده است. اما در ردیف بالا تعداد مقالات برتر هر سال درج شده است.

درج شده است.

سهم (درصد)					تعداد					رتبه					Scopus
۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	جایگاه
۱.۵۷	۱.۷۶	۱.۷۸	۱.۸۷	۱.۹۵	۴۵۶۰۵	۵۲۹۶۹	۵۶۱۴۸	۵۹۸۲۰	۶۴۹۴۵	۱۷	۱۶	۱۶	۱۶	۱۵	تولید علم در جهان
۲۰.۸۱	۲۱.۲۲	۲۰.۸۶	۱۹.۶۸	۱۸.۵۳	۴۵۶۰۵	۵۲۹۶۹	۵۶۱۴۸	۵۹۸۲۰	۶۴۹۴۵	۱	۱	۱	۱	۱	تولید علم در کشورهای اسلامی
۱	۱.۱۶	۱.۲۷	۱.۴	۱.۶	۴۲۸۷۲۸	۴۱۶۰۱۳	۳۲۸۶۸۷	۱۹۹۱۴۵	۵۴۶۷۱	۱۹	۱۹	۱۷	۱۷	۱۵	استنادات ^۱
۰.۷۱	۰.۷۹	۰.۷۵	۰.۶۶	۰.۶۶	۳۰۱۵	۳۶۲۶	۲۶۵۷	۴۲۸۰	۳۷۰۱	۳۳	۳۱	۳۱	۳۳	۳۱	مقالات کنفرانس ^۲
۶.۶۱	۶.۸۵	۶.۵۱	۵.۸۲	۵.۷											درصد مقالات کنفرانس ^۱
					مهندسي، پژوهشی و شيحي	مهندسي، پژوهشی و فيزيك و نجوم	مهندسي، پژوهشی و فيزيك و نجوم	مهندسي، پژوهشی و فيزيك و نجوم	مهندسي، پژوهشی و فيزيك و نجوم						قلمروهای پژوهشی برتر
					آمریکا، کانادا و مالزی	آمریکا، کانادا و انگلستان	آمریکا، کانادا و انگلستان	آمریکا، کانادا و انگلستان	آمریکا، کانادا و انگلستان						کشورهای همکار برتر

۱. منظور، درصد مقالات کنفرانس از کل مقالات کشور است.

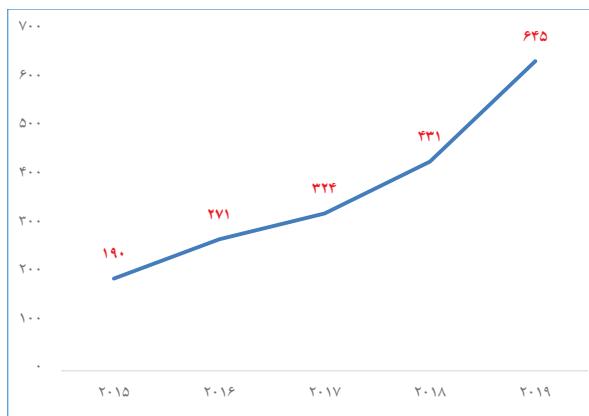
جایگاه علمی جمهوری اسلامی ایران
در سطح بین‌المللی

(تاریخ انتشار: ۱۵ / شهریور / ۱۳۹۹)

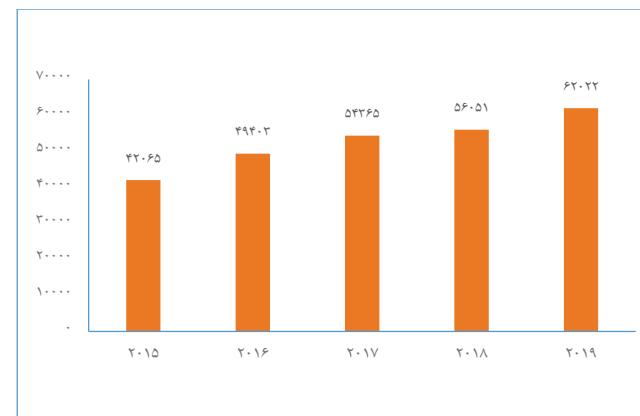

پایگاه استانادی علوم جهان اسلام

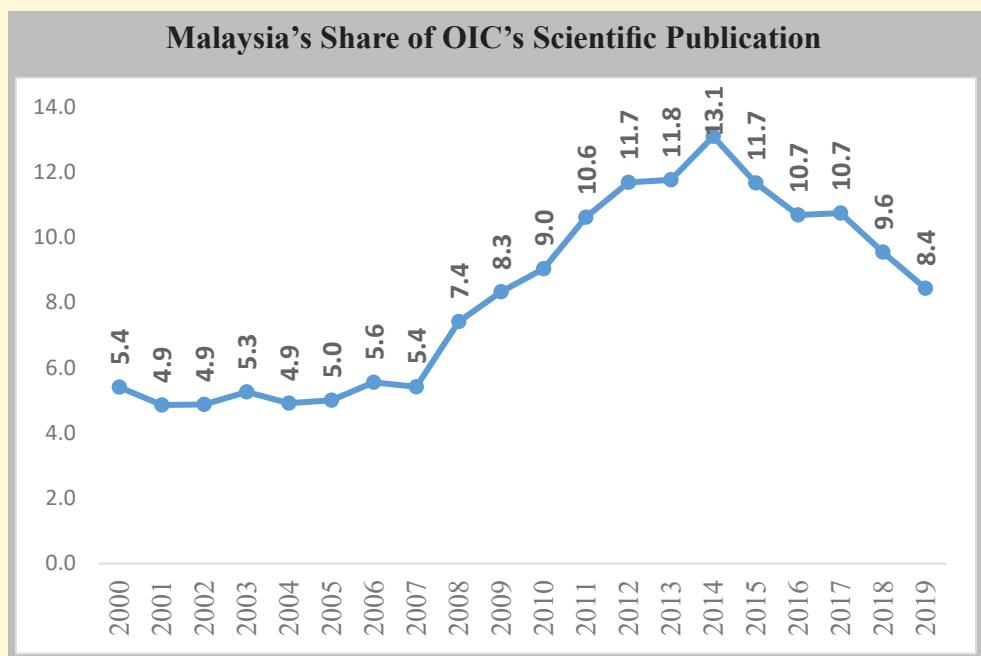
بهترین رتبه جهانی گسب شده توسط دانشگاه‌های کشور												نظام‌های رتبه‌بندی
۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS
دانشگاه صنعتی شریف ۴۷۱-۴۸۰	دانشگاه صنعتی شریف ۴۳۱-۴۴۰	دانشگاه صنعتی شریف ۴۷۱-۴۸۰	دانشگاه صنعتی شریف ۴۳۲	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۷	دانشگاه صنعتی شریف ۴۰۹	۲	۵	۵	۶	۶	۵	CWTS Leiden Ranking
دانشگاه تهران ۲۲۸	دانشگاه تهران ۱۹۵	دانشگاه تهران ۱۷۹	دانشگاه تهران ۱۵۶	دانشگاه تهران ۱۴۰	-	۱۴	۱۸	۲۳	۲۶	۳۶	-	THE WORLD UNIVERSITY RANKINGS
دانشگاه‌های علم و صنعت و صنعتی شریف ۴۰۱-۵۰۰	دانشگاه‌های علم و صنعت و صنعتی شریف ۵۰۱-۶۰۰	دانشگاه صنعتی علم و صنعت و صنعتی شریف ۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ۳۵۱-۴۰۰	-	۸	۱۳	۱۸	۲۹	۴۰	-	ARWEN ACADEMIC RANKING OF WORLD UNIVERSITIES
دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۳۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۲۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران ۲۰۱-۴۰۰	دانشگاه تهران	-	۲	۸	۱۳	۱۳	-	-	ISC World University Rankings
-	-	دانشگاه تهران ۴۰۱-۵۰۰	دانشگاه تهران پژوهشی تهران ۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه‌های تهران و علوم پژوهشی تهران ۴۵۱-۵۰۰	-	-	-	۲۴	۴۳	-	-	ISC World University Rankings

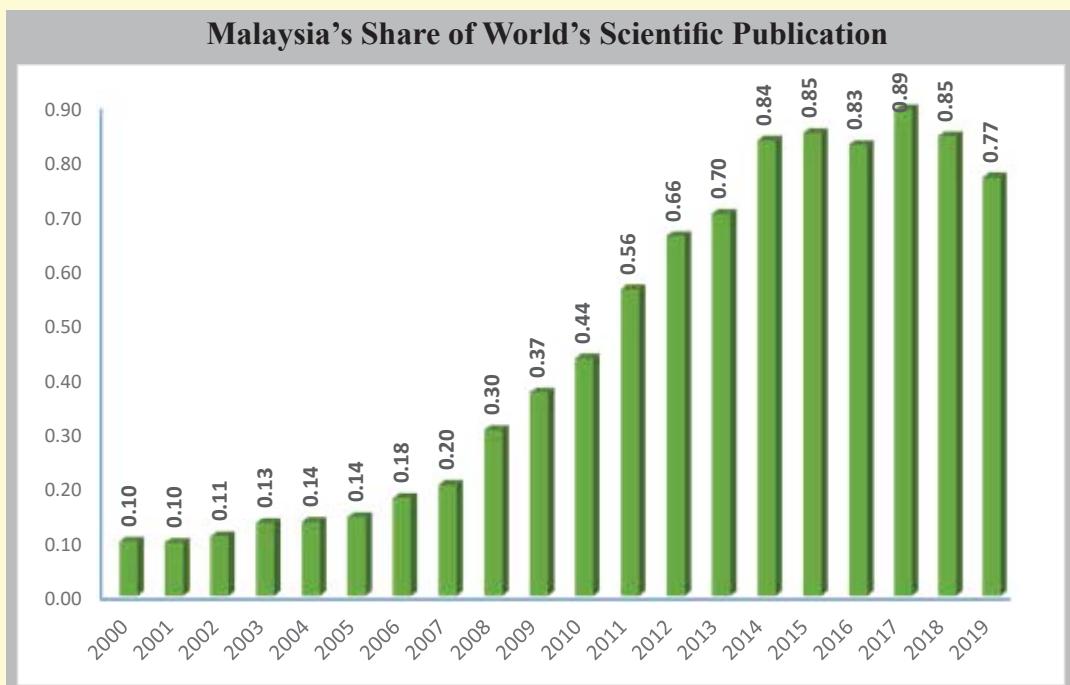
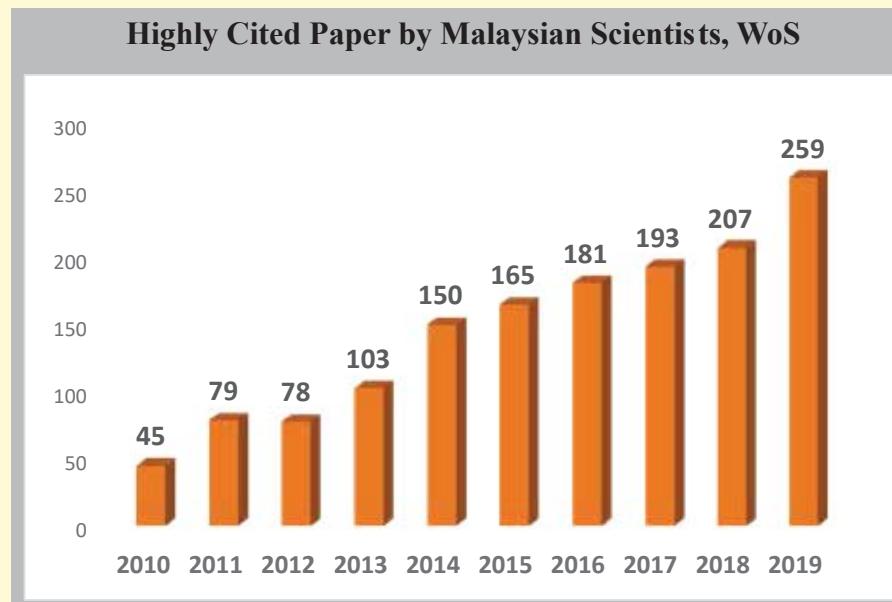
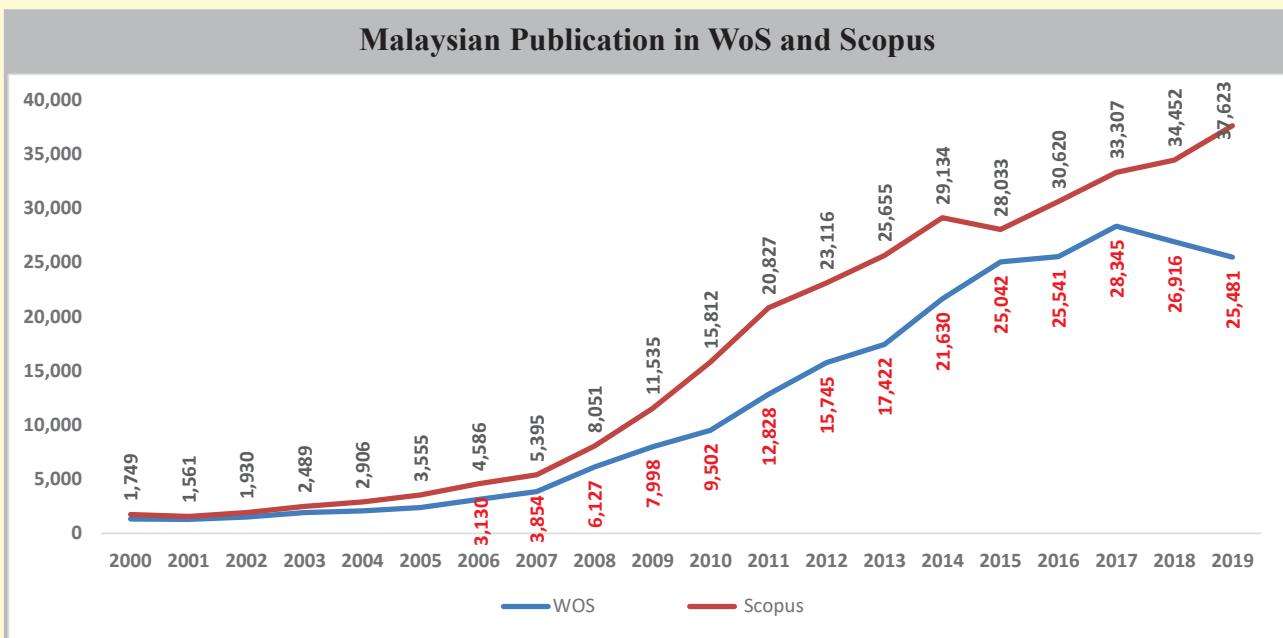
نمودار ۲. روند تولید مقالات برتر جمهوری اسلامی ایران در جهان (ESI) (۲۰۱۵-۲۰۱۹)

نمودار ۱. روند تولید علم جمهوری اسلامی ایران در جهان (ISI) (۲۰۱۵-۲۰۱۹)

Top Countries with Highest Scientific Collaboration in 2019		
Rank	Countries	Records
1	PEOPLES R CHINA	1639
2	ENGLAND	1610
3	AUSTRALIA	1579
4	USA	1500
5	PAKISTAN	1433
6	INDIA	1417
7	SAUDI ARABIA	1276
8	INDONESIA	1066
9	JAPAN	986
10	IRAN	943

Malaysian universities also feature in the Top 500 of the Academic Ranking of World Universities (ARWU), a research-focused ranking by CWCU of Shanghai Jiaotong University, as well as the Times Higher Education World University Rankings. The Ministry of Education also introduced its own quality assurance measure in the form of a rating system – you may want to read on SETARA rating and MyQuest rating to know more. All these contribute towards putting Malaysian institutions at the top of over 25,000 universities in the world.

University	QS WUR by Subject ** – by Main Faculties				
	Arts & Humanities	Engineering & Technology	Life Sciences & Medicine	Natural Science	Social Science
University of Malaya	99	38	182	137	55
Putra University of Malaysia (UPM)	253	142	326	231	166
National University of Malaysia (UKM)	168	135	360	294	134
University of Science Malaysia	212	123	326	223	144
University of Technology Malaysia (UTM)	393	85	–	289	226
International Islamic University Malaysia (IIUM)	451-500	401-450	–	–	376
MARA University of Technology	383	290	–	–	324
Monash University *	50	50	34	86	32
University of Nottingham *	119	146	77	185	149
University of Southampton *	187	109	100	130	245

University	Subject **	QS WUR Subject Ranking
University of Malaya	Library & Information Management	31
Putra University of Malaysia (UPM)	Agriculture & Forestry	51-100
National University of Malaysia (UKM)	Education and training	101-150
University of Science Malaysia (USM)	Architecture	51-100
University of Technology Malaysia (UTM)	Engineering – Civil and Structural	51-100
Management and Science University (MSU)	Hospitality & Leisure Management	28
Taylor's University	Hospitality & Leisure Management	14
Petronas University of Technology (PUTP)	Engineering – Chemical	151-200
Monash University *	Pharmacy & Pharmacology	3
University of Nottingham *	Pharmacy & Pharmacology	8
University of Southampton *	Nursing	5

** Not all universities include their departments and subjects in the ranking application, but the subjects are still on offer.

level of comfort of the quality of a course especially in terms of its content and teaching materials, delivery mechanism and teaching staff experience.

Malaysia and World University Rankings

The Government of Malaysia spends around 5% its GDP on education – which is above the world and regional average – as a way to demonstrate the country's highest regard for it. With the society's unwavering belief in outstanding education, Malaysian school teachers are among the world's most dedicated educators. The government also commissions the Higher Education Leadership Academy (AKEPT) to develop a solid talent pipeline for higher education institutions, to produce high-calibre academics or the top leaderships alike, as well ensuring good governance of

institutions.

Other than grants from the government, Malaysian universities raise funds from industry collaboration which further enhances their research profile and their graduates' employability. Investments from the private sector also led to the establishment private institutions and international campuses of foreign universities, some of which are also award-winning universities.

Coupled with a strong culture of excellence, Malaysia has a youth literacy rate of above 97%; gross enrolment ratio in tertiary education of 44.1% – higher than the global average; and proudly boasts 10 universities among the world's top 500 of universities (a total of 23 in the top 1,000) according to Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings (WUR).

University	World University Rankings 2021	Asian University Ranking 2020	Research Output	QS WUR by Subject (highest)	Graduate Employability Ranking
University of Malaya	59	13	Very high	31	66
Putra University of Malaysia (UPM)	132	33	Very High	51-100	–
National University of Malaysia (UKM)	141	39	Very High	101-150	–
University of Science Malaysia (USM)	142	37	Very High	51-100	–
University of Technology Malaysia (UTM)	187	46	Very High	51-100	–
Petronas University of Technology (PUTP)	439	82		151-200	–
Taylor's University	379	109	High	14	201-250
Monash University *	55	–	Very high	3	59
University of Southampton *	90	–	Very high	5	111-120
University of Nottingham *	99	–	Very high	8	66

5. Language Centre

Education institutions that fall under this category primarily offer language courses, although some of them also offer computer literacy training and other skills training.

6. International Branch Campuses

Get the best of international education in Malaysia by enrolling at the Malaysian branch campus of a foreign university! Malaysia took a step forward in internationalisation of higher education by opening its doors for reputable foreign universities to set up their campuses in Malaysia. Currently there are 10 foreign branch campuses that originate from Australia, United Kingdom, Ireland and China. These universities – some of which are in the top 100 of QS World University Rankings – offer programmes identical in structure and content to those at their home campuses. Enrolling at a foreign branch campus in Malaysia is good value for money where despite saving up to 40% on tuition fees and living costs, you will still get the same qualification as those studying at the home campus abroad.

7. College

Colleges in Malaysia are usually privately-owned institutions that do not have their own degree-awarding power. Even so, they are usually allowed to award qualifications from other institutions, including via twinning programmes with reputable foreign universities from the UK, Australia and USA. Some colleges also offer qualifications from professional bodies such as CLP, ACCA, ICAEW, CAT, and GCE A-Levels. Whilst the campus size and student numbers might be smaller, colleges usually come with excellent facilities comparable to that of universities and university colleges. Just like universities, colleges can only offer programmes accredited by the Malaysian Qualifications Agency.

Quality Assurance

When deciding the merit of each institution, you may want to look into its SETARA and MyQuest ratings. Each ratings employ a comprehensive and rigorous methodology to assess an education institution's core functions or quality criteria. Compared to international rankings which are more outward-looking, SETARA and MyQuest ratings do not provide ranking but rather detailed quality assessment following visits and in-depth inspections by auditors.

SETARA rating was developed under the Malaysian Education Blueprint 2015-2025 for Higher Education for institutions of university and university college status, with the earlier category being further divided into mature and emerging universities. Each institution category is given its own weightage for core functions – namely teaching, research and services – so that unique strengths and challenges which are specific to each category's niche are fairly represented.

MyQuest rating, on the other hand, is an instrument to evaluate the performance of institutions of college status in Malaysia. Developed in 2009, it focuses on 5 quality criteria which are students, programmes, graduates, resources and governance.

Both SETARA and MyQuest ratings are necessary to ensure students have the necessary tool to make an informed decision when choosing their education path. You can also read more on SETARA rating and MyQuest rating to know more.

Malaysian Qualifications Agency

Known as the MQA, it is a statutory body established under the Malaysian Qualifications Act 2007 to accredit academic programmes offered by all higher educational institutions, which is compulsory. This provides another

Malaysia Higher Education

► With more than 30 years of experience in international education, Malaysia's unique, well-structured higher education system offers you the opportunity to pursue an international qualification at competitive rates. Malaysia hosts more than 100 institutions – both public and private – including foreign branches of reputable universities from the United States, United Kingdom, Australia and Ireland. The latter are offered either at their own overseas branch campus or in partnership with a Malaysian institution. You can choose US, UK, Irish, Australian or Malaysian academic qualifications designed with flexibility and affordability in mind.

1. Public Institutions

Public institutions are government-funded higher education institutions under the purview of the Ministry of Education Malaysia. They can generally be divided into three major categories as follows:

- Public universities offer undergraduate and postgraduate programmes, and sometimes pre-university foundation year and diploma courses. They can be divided into 3 major groups i.e. Research Universities, Focused Universities and Comprehensive Universities. There are currently 20 such institutions.
- Polytechnics and community colleges which offer programmes at certificate and diploma.
- Public colleges which offer certificate and diploma level programmes.

2. Private Universities

There are currently 41 private universities you can choose from that offer programmes at every level of studies, comparable to their public counterparts. Compared to university colleges and colleges, universities often have bigger campus and student facilities, conduct extensive postgraduate research programmes, and award degrees in their own names.

3. University Colleges

Compared to universities, university colleges usually have smaller-sized campuses and lower student numbers. Private university colleges usually run programmes at all levels, although they usually have fewer faculties and have a stronger focus on undergraduate programmes compared to postgraduate ones. Students who choose to obtain a degree awarded by a reputable foreign university usually have the flexibility to spend their time either fully in Malaysia or spend a year abroad at the awarding university's home campus.

4. Accredited Training Centres

Accredited skills training centres are institutions registered under the Department of Skills Development that run training courses to equip students with specialised technical and vocational skills. Accredited by the Malaysian government, such courses provide pathways that enable students to gain internationally-recognised qualifications, such as by City and Guilds (UK), Confederation of Tourism, Hotel and Catering Management (UK), LCCI (UK), TAFE (Australia), and other international and professional bodies

Regional Information Center for Science and Technology
(RICeST)
Islamic World Science Citation Center
(ISC)

No. 57   August 2020

Analytical Monthly Newsletter

RICeST & ISC

مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فناوری